УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. Vol. 31. Edmonton, Alberta, Tuesday, July, 30. 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок, 30. липня, 1940. Число 31. Рік XIII.

З Кожним Днем Маліють Вигляди на Німецьку Інвазію

Те, що Німці щораз далі відкладають заповіджену інвазію на Англію, заставляє думати, чи взагалі такий напад відбудеться, аби чи станеться в недалекій будучности. Тиждень тому німецьке радіо подало, що вже покінчені всі приготування, А два дні пізніше Гітлер виголосив, що доля британського населення вирішена якщо британський уряд не прийме його мирового диктату.

Відповідь на Гітлерові перехвалки й погрози дав британський міністр заграничних справ лорд Галифакс. Він ясно сказав, що Британія буде боротися, без огляду на конечні жертви, доки не буде поконаний гітлеризм в Европі, й доки не буде привернений законний лад в Европі. Галифакс сказав, що Гітлер апелював до інстинкту страху й одиноким його аргументом був страх."

Минули дні і нападу не було. З того вносять, що або німецька команда залишила думку інвазії як невикональну, або погрози були вимірені на те, щоб відвернути увагу противника і вдарити деінде.

Чи грозить небезпека Ґібральтарові

Британське командування числиться з тим, що ворог може звернути свої сили проти Гібральтару. Однак минулого тижня мало було інформацій, чи ворог робить якісь приготування на Середземнім Морі. Військові круги переконані, що ця твердиня може встоятись перед нападами і з суші. На можливість такого нападу вказує присутність великого числа німецьких військ в Еспанії. В останніх тижнях Ґібральтар поспішно приготовлявся до оборони. Багато кораблів звезли до тої односкельної кріпости ріжні потрібні матеріяли, а гарнізон скріплено до 10,000 війська. Та припускають, що нападу можна сподіватися скорше з моря. Забезпечуючись перед такою можливістю Британці закоркували італійську фльоту на Середземнім Морі, щоб вона не могла атакувати британського довозу на Атлянтику й помогти Німцям у нападі на Англію.

Війна в повітрі

Про те, що напад на Англію дуже ризиковний, переконуються Німці з повітряних боїв. Вислід тих операцій переконує, що британські літаки є в стані відбити кожний напад ворожої повітряної фльоти. В минулий четвер зістрілено 28 німецьких літаків ріжного типу й це була найбільша страта їх одного дня від початку війни. Німці напали на британський конвой з 20 кораблів у Каналі. Німецькі напади були відбиті один за другим. Було затоплено 5 малих кораблів, пять інших і два торпедовці ушкоджено. Не мала це шкода, однак втрати німецьких літаків були незвичайно великі пропорціонально до числа, яке взяло участь у нападі.

Відплачуючись за німецькі напад на Англію, британські літаки виконали ряд рейдів на німецькі мілітарні обєкти й заподіяли великі шкоди. Такі рейди відбуваються кожного дня, особливо на порти в Голяндії, Бельгії й Данії, де Німці згромадили велике число менших кораблів і воєнних матеріялів, призначених до інвазії. Ці втрати переконують Гітлера про ризико нападу на Англію. Лондонський часопис "Дейлі Телеграф" писав у четвер, що він дістав віродостойні інформації з добре поінформованих невтральних кругів про незгоду між німецькими провідниками щодо нападу на Англію. Маршал Ґерінг, міністр пропаґанди Ґеббельс і шеф штабу ґен. Кайтель спротивилися інвазії, яку вважають дуже ризиковним підприйняттям.

Італійська фльота ховається в портах

Помимо заперечувань у Римі, британська фльота має повну контролю над Середземним Морем. Американський кореспондент подає, що британські воєнні кораблі патролюють на морі й шукають за італійською фльотою від початку війни. Все вказує на те, що африканські армії Італії находяться в труднім положенні, бо звязок їх з матірнім краєм перерваний.

Румунія Відступає Територію для Мадярщини й Болгарії

З Риму доносять: Заключено угоду, на підставі якої Румунія відступить частину Семигороду для Мадярщини й частину Добруджі для Болгарії.

Румунія дала згоду звернути ті території, остається ще виробити деталі щодо виміни національних меншин.

В балканських столицях висловлено думку, що в заміну Румунія дістане охорону Німеччини й Італії проти совєтської Росії.

Формальне оповіщення умови наступить після виготовлення всіх деталів угоди.

Вістку про угоду з Румунією подано рівночасно з приїздом до Риму румунського премієра Гіґурту й міністра заграничних справ Мануйлеску, на конференцію з Мусолінієм і міністром заграничних справ Чіяном. Вони приїхали з Сольногороду, де були на конференції з Гітлєром і його міністром заграничних справ Ріббентропом.

Після виїзду румунських міністрів Гітлер прийняв болгарського премієра Філова й міністра заграничних справ Попова.

Берлінське радіо подало, що прийшов час зліквідувати "для добра" нездоровий стан, у якому знайшлася Румунія.

Кажуть, що Гітлєр викінчує плян наддунайської реорганізації, який має на ціли дальший поділ Румунії.

ЧИ БУКОВИНУ ПРИЛУЧАТЬ ДО МОЛДАВІЇ?

Як відомо, з Москви були вже вісти що Сталін перемінить Басарабію в молдованську "републику" й призначить її як безпосередно підлеглу провінцію Московщини.

Тепер же в телеґрамі Ассосіейтед Прес з 22. липня з Москви, говориться що й українська Буковина має належати до тієї молдованської "републики".

Як це правда, то українська Буковина не буде належати до совєтської України, цебто до Києва, а через Київ до Москви але разом з Молдованами — безпосередно до Москви.

Тоді значеться безпощадне московщення Буковини.

МОРСЬКА СИЛА БРИТАНІЇ Ця прекрасна знимка показує панцирник "Нелсон", один з найбільших воєнних кораблів Британії. В повітрі патролює британський гідроплян.

ЗБОМБАРДУВАЛИ 50 ІТАЛІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ

Британські літаки збомбардували 50 італійських літаків у Лібії, яких застали на землі. Багато з них було знищено. Британці натрапили на сім італійських літаків у повітрі і пять з них зістрілили.

В іншому місці 6 британських літаків напали на 18 італійських і 4 зістрілили, не стративши ні одного власного.

ДЕРЖАВНА ЗРАДА КАРАЄТЬСЯ СМЕРТЮ

Домініяльний парлямент ухвалив одноголосно зміну закону про зраду держави. На основі нового закону будуть покарані смертю ті, що помагають ворогові на шкоду армії Його Величества.

Для тих, які помагають ворогові в інший спосіб як через зраду, предвиджує закон досмертну вязницю.

Хоч кари предвиджені в законі є дуже суворі, то тим не менше вони є конечні, щоб забезпечитися перед саботажами й діяльністю пятої колюмни, такою, яка допровадила до упадку кількох европейських держав.

Законопроєкт вніс міністр справедливости дост. Ернест Ляпойнт. Карне поступовання проти винних спочиває в руках провінціональних ґенеральних правників.

ВІСЬ РИМ-БЕРЛІН ОСТЕРІГАЄ РОСІЮ

Привязують вагу до статті в одній поважній італійській газеті, яка остерігає Росію "не жартувати" з Німеччиною й Італією. Стаття говорить, що британський премієр Чорчил надіється, що Совєти перешкодять Німеччині й Італії перевести їхні пляни, й додає: "Не думаємо, що буде корисне для Росії відкрити рахунок, який може бути замкнений з такою скорістю й рішучістю, як у Польщі і Франції."

Цю статтю приписують бувшому секретареві фашистівської партії, який стоїть близько до Мусолінія.

КАЖУТЬ, ЩО ФРАНЦІЯ ВИСТУПИТЬ З ЛІҐИ НАЦІЙ

Уступив ґенеральний секретар Ліґи Націй Жозеф Авеноль, Француз. У звязку з тим німецька пропаґанда пустила вістку, що внедовзі Франція виступить з Ліґи Націй.

Авеноль був секретарем Ліґи від 1933, з річною платнею $15,000 і крім того $12,000 на бенкетові приняття.

РУМУНІЯ СКОНФІСКУВАЛА БРИТІЙСЬКУ НАФТОВУ КОМПАНІЮ

Румунський уряд сконфіскував найбільшу британську нафтову компанію Астра - Романе. Крім того Румуни видалили британських інжинірів і захопили кількадесять барж до перевозу нафти Дунаєм.

Британський уряд гостро запротестував проти конфіскати й заповів репресії, а покищо зайняв три румунські кораблі в єгипетськім порті Саїд.

Британську нафту шлють Румуни Німцям.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ СТВОРЯТЬ ВЕЛИЧЕЗНУ АРМІЮ

Сенатський військовий комітет Злучених Держав на своїм засіданні, яке відбулося в вівторок, затвердив плян обовязкового мілітарного вишколу. Для тієї цілі держава зареєструє 42,000,000 мужчин у віці між 18 і 64 років.

Предсідник того комітету сказав, що комітет опрацює цілий той плян обовязкового вишколу в подробицях і передасть його сенатові для ухвали ще цього тижня.

Речник военного департаменту сказав, що до військового вишколу держава покличе в першу чергу 1,500,000 люда в віці від 21 до 30 років. Ті рекрути будуть вибрані з числа 11,500,000 мужчин.

Президент Розвелт і висока військова команда прийняли той плян військового побору як найрозумніший, бо в такий спосіб створена армія буде справдішньою потужною силою.

Републиканська опозиція виступає проти пляну орґанізування такої величезної армії в мирному часі.

БРИТІЙЦІ ВИКОНАЛИ НА НІМЕЧЧИНУ 1,000 РЕЙДІВ

Лондонські поінформовані джерела заявили 25 липня, що за час трьох місяців британська повітряна фльота виконала на німецьку територію а також на території, що їх захопили Німці від початку війни — більше як 1,000 рейдів. Напади роблено в головній мірі на індустріяльні або мілітарні обєкти день і ніч і то не поодинокими літаками, а операціями на велику скалю. Ті рейди доказали Німцям, що хоч британська повітряна фльота числом менша від німецької, то зате сильно перевищує її досконалістю машин і справністю летунів.

БРИТІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ЗАГИНУВ З 2,823 ЛЮДЬМИ

Британська адміраліця оповістила, що 17 червня ворожі літаки затопили 16,243-тоновий корабель "Ленкестрія" лінії Кунард Гвайт-Стар підчас евакуації британських військ з Франції. Напад стався недалеко французького порту Ст. Назер.

Після півгодинного невдалого бамбардування впало кілька бомб наразі і поцілили корабель. Корабель перевернувся й затонув протягом години.

На кораблі було 5,300 людей, з чого 2,477 втрятувалось, а 2,823 пропало. Дехто з них міг вирятуватись, припливши до берега. Їх захопили Німці. Між жертвами катастрофи були біженці жінки й діти. До тепер це найбільша морська катастрофа.

ЯПОНЦІ ХОТЯТЬ ДІЛИТИ СВІТ УКУПІ З ОСЕЮ

Від останньої зміни японського кабінету, Японія почала вступати великими кроками в сліди Німеччини й Італії. Новий японський уряд розробив плян, по якому буде ділати без попередження й осягати свої цілі несподіванками.

Пооодинокі члени японського кабінету подали до преси, що уряд поведе політику заборів і тіснішої співпраці з державами осі.

Міністр заграничних справ Мацуко обіцяв, що уряд поведе таку дипльоматичну тактику, якою осягатиме свої пляни без попередніх вимін думок, дискусій та опізнювань.

Міністр торговлі Ічізо Кобаячі сказав, що Японія мусить відпрягти себе від економічного орбіту Злучених Держав і Великої Британії.

Еїджа Васуї, міністр домівства й добробуту, сказав так: "Ми не сумніваємось, що той день наспіє, коли Японія буде ділити світ з Німеччиною й Італією.'

Усе це вказує, що Японія з кожним днем все більше наближається до Німців і Італійців в надії, що буде "ділити з ними світ" по своїй уподобі.

Безбожництво обовязковим навчанням у Совєтах

З Москви подають, що там 24-го липня ухвалено закон, на підставі якого вводиться в середні школи й університети цілої Росії обовязкові предмети протирелігійного навчання.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

МОЖЛИВИЙ РОЗРИВ МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ Й РОСІЄЮ

З Будапешту подають, що балканські держави бояться дальшого посунення Росії на Балкан — і що Німеччина вдіє як до цего прийде. Предбачують, що між Росією і Німеччиною дійде до розриву, як Росія хоче перейти теперішню лінію.

Німці вдають, що їх не обходить

Півофіціяльна пресова аґенція в Берліні промовила в справі загарбання Москвою балтійських републик, буцім то Німеччину не обходить ціла та подія. Це чисто внутрішня справа тих держав — сказано в комунікаті. Однак дипльоматичні представництва неіснуючих републик Литви, Естонії і Латвії далі остануться в Берліні. Самі леґації будуть передані Совєтами.

Литовський міністр Казис Скірпа саме в час утік з Литви до Німеччини, щоби уйти арештування з боку ГПУ. Він гостро протестував проти московського загарбання його батьківщини.

В суботу, 20 липня, Їх Преосвященство взяли участь у похороні гл. п. Данила Торбяка в Попларфілд, Ман., та виголосили пращальне слово.

В неділю, 21 липня Їх Преосвященство відправили Архиерейську Службу Божу та виголосили проповідь у новій величавій церкві в Кукс Крік, Ман., з нагоди першого благословення.

Дня 28 липня, в неділю, в день празника церкви св. Володимира й Ольги в Вінніпеґу Їх Преосвященство відправили Архиерейську Службу Божу та виголосили празничну проповідь.

ВІЗИТАЦІЇ (ПОСІЩЕННЯ АРХИЕРЕЙСЬКІ) ЇХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВА КИР ВАСИЛІЯ

В суботу рано, 3 серпня: **Віднь, Ман.**
В неділю рано, 4. серпня: **Фишінґ Ривер, Ман.**
Того ж дня пополудні: **Минк Ривер, Ман.**
У неділю, 11 серпня рано: **Тиндал, Ман.;** пополудні: **Бозежур, Ман.**
В неділю, 18 серпня рано — **Красне, Саск.**
Пополудні того дня: **Голяр, Саск.**
В празник Преображення, у понеділок 19 серпня рано— **у Вішарт, Саск.**
Пополудні — **Тафнел, Саск.**

Епископська Канцелярія.

Обі Америки Одностайним Фронтом Проти Аґресорів

ПАНАМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИЙНЯЛА ПЛЯН, ЯКИЙ ЗАБОРОНЯЄ ПЕРЕХІД У ДРУГІ РУКИ КОЛЬОНІЙ ЕВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ

На конференції 21 американських республик у Гавані прийшло до угоди, яка забороняє, щоб котра небудь европейська держава передала свої кольонії другій европейській державі.

Рішення конференції подав аргентинський представник Мело, який того дня проводив на засіданні підкомітету. Арґентина була одинокою, що противилася такому плянові, однак пізніше уступила.

Злучені Держави та ряд інших республик висловили бажання створити машинерію для швидкого й рішучого протиділання, коли б якась чужа держава загрозила контролею над французькими, голяндськими або британськими посілостями в Новім Світі. Злучені Держави запропонували опіку (тростішип) для кожної кольонії, загроженої віддачею іншій державі.

Наради відбуваються в тайні, однак відомо, що комітет випрацював такий плян:

1. Республики видадуть спільну декларацію, в якій висловлять побоювання щодо будучого становища чужинецьких посілостей, і постанову боронити західню півкулю;

2. Републики створять машинерію, яка не допустить до перенесення суверенности або контролі над тими посілостями на інші неамериканські держави, або щоб осягнути політичне панування над ними в інший спосіб;

3. Буде прийнято плян "спільної опіки" амеркианських республик над кольоніями, якщо котрась з них буде уважати за конечне забезпечити ті кольонії перед посягненнями інших европейських держав.

Арґентина стала на становищі, що кольонії самі повинні рішати про свій будучий стан.

Всі республики згодилися перевести боротьбу з "пятою колюмною" на своїй території.

НІМЦІ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО СТРАТИ 250,000 ВОЯКІВ

Британська Радіорозсильна Корпорація подала 25 липня, що Німці признаються до страт на 250,000 люда відколи почалася війна, та що Німці стратили у Франції від часу підписання перемира понад 1,000 самих убитих.

Значить, французький нарід не погодився з окупацією свого краю.

100 степенів спеки в Вінніпеґу

Тоді, як на заході досить умірквана температура, Манітоба й Онтеріо сильно терпіли від спеки на початку минулого тижня. Гаряча струя прийшла зі Злучених Держав, де від спеки померло 200 людей.

У Вінніпеґу занотовано через кілька днів поверх 90 степенів тепла, а одного дня було 100 степенів. На сході найвищу температуру, 90 степенів, мав Лондон.

ЧОРЧИЛ ЗАПОВІДАЄ НАСТУП АНГЛІЙЦІВ У 1942 РОЦІ

Недавно виголосив через радіо промову британський премієр Чорчил. В тій своїй промові англійський премієр сказав, що Англія мусить бути приготована до довгої війни і коли це буде потрібно, будуть боронити кожну вулицю до загину.

"Ми — казав Чорчил — можемо виявляти ласку до інших, але для себе не бажаємо жадної. Мусимо приготовитись не лише до війни влітку, але й зимової і навіть на 1942 рік, коли війна, а я в це вірю, інакше обернеться і з оборонної перейде до наступу".

"Ми — казав дальше Чорчил — не просимо умов миру і не будемо бавитись в жадні мирові переговори. Будемо боронити кожного села, кожного містечка і кожного міста. В самім Лондоні будемо боронити кожної вулиці. Хай краще Лондон обернеться в руїну, ніж ми стали б невільниками!" — сказав рішуче англійський премієр.

Вісти з Українських Земель

ЯК ТЕПЕР ВИГЛЯДАЄ ЖИТТЯ В ЧЕРНІВЦЯХ

Нюйорський Таймс подає таку телеграму:

Букарешт, Румунія, 20. липня — Перший транспорт 350 збігців з Басарабії й північної Буковини, від часу окупації тих земель Росією, прибув сьогодві до Румунії. А ще 600 мають приїхати завтра.

Деякі з тих збігців кажуть, що оповідання про кріваві події в Чернівцях, про що так багато писали підчас окупації, були сильно перебільшені. В першім тижні після окупації владу в місті мав адвокат Гіціг, але його заступив Українець з Києва.

В ратуші в Чернівцях відкрито офіс російської тайної поліції (ГПУ). Також військова команда відкрила свою кватиру що займається скаргами населення.

Урядова мова є українська, але власти мають перекладчиків.

В Чернівцях не знищено жадної статуї, але велику советську зорю поставлено на монументі на головній площі, що був побудований в память "злуки" Буковини з Румунією в 1919 році.

Культурні установи відфазу перебрали Росіяни.

Факультети богословя й права скасовані, але музичні консерваторії не торкали. З уваги, що музика є важною частю советського навчання, й музичні науки є обовязкові для учнів, мають в Чернівцях відкрити другу музичну школу й академію музики.

Головою консерваторії є Українець з Києва, Бобенко. Зорганізовано теж симфонічну орхестру з місцевих музикантів.

В національнім театрі приміщено визначну театральну дружину з Коломиї і московський балет.

Військові патрулі держать порядок. В перших трьох днях населенню не вільно було виходити на вулиці після 7 години вечора, а тепер заборона зачинається після 11 години.

Крамниці ще зачинені, крім ресторанів, каварень, складів з поживою й департаментних торговель. Аптики дозволено відчинити 11 липня. Прибувші Москалі дуже бажали купувати, особливо годинники й солодощі.

У вимінї визначено 40 левів за рубля. Бохонець хліба коштує 12 левів, кварта молока 10 левів, а обід з двох страв 40 до 45 левів, але ціна на масло підскочила до 150 і 200 левів за фунт.

Приготування до еміграції німецької меншини поступають.

Німецька ґазета в Чернівцях "Дойтшес Таґеблат", перестала виходити 28 червня.

Одинока ґазета в Чернівцях видається по українськи, очевидно в большевицькім дусі.

Німці одержали пашпорти друковані по російськи й німецьки. Їх шанує російське військо, яке дає Німцям повну охорону.

"ЧИМСКОРШЕ УМЕРТИ, НІЖ ТАК ЖИТИ"...

Із листа з під большевицької окупації.

В останні часи почали надходити до Українців місцевої кольонії листи зі Східньої Галичини. Листи ці мандрують звідтіля часто около двох місяців. З огляду на большевицьку цензуру люди бояться говорити отверто про місцеві відносини, але в деяких листах досить відважно подаються вісти. Ось витяг з листа з одного із західних повітів Галицької Волости (дата 8. травня, ц. р.)

"Ми всі здорові, чого і Вам зичимо. Тато тим усім не тішиться, бо світ перемінився в інакший лад і довго так жити не хочеться; тільки кажуть, щоб чимскорше умерти, ніж так жити...

"У нас тепер є побір до війська від 21 року до 30, і мені прийдеться служити в червоній армії, але ще наразі кручуся коло хати. Тепер усе мені не миле, бо не знати, що далі буде. Бо Поляків чорти пібрали, а біда з боку лізе..

"У нас з польсько-німецької війни нікого не бракує — всі жиють, але в німецькім полоні дуже багато.

"З того боку урожай недобрий буде, бо озимину всі господарі мусіли переорювати.

"До цего часу з Великої України до нас іще ніхто не приїздив, хіба що звідси їдуть там".

Дальше в цім листі говориться про виключно родинні справи.

Отже з тих кількох рядків повищого листа ясно видно, що населення не лише без жадного ентузіязму ставиться до червоних московських "визволителів", але просто каже, що те "визволення" йому "не миле". А що особливо цікаве — це те, що большевія й досі нікого з Великої Украіни не пускає на Західні Українські Землі. Очевидно тому, щоб наддніпрянські раби не бачили остатків "буржуазного" життя на окупованих Західніх Українських Землях.

("Наш Стяг").

Гершел Ґриншпан, польський Жид, котрий застрілив у 1938 році секретаря німецької амбасади в Парижі а котрий відбував свою кару у вязниці Ля Санта, дістався у руки Німців.

Українці задержали свою релігію на Західній Україні

Як подає Католицьке Інформаційне Бюро з Дітройт, воно одержало вістку з Женеви, що помимо цього, що советська влада сконфіскувала церковне майно та цілою силою форсує безбожництво, Українці на Західній Україні надалі остали релігійними. Советська пропаґанда звернена головно в сторону дітей.

Це бюро подає, що советські жовніри, коли є в гурті, не хочуть говорити про релігію, але поодиноко, вони радо розмовляють на релігійні теми. Хоч ці жовніри виказують повне незнання в справах релігійних, не відносяться ворожо до релігії. Вони заявляють, що хоч вони самі не моляться, їхні діди та бабки це роблять. Вони виявляють головно велике заінтересування релігійними річами та викупили всі молитвенники, образки, ікони та подібні річи в Галичині.

Як дальше подає це бюро, навіть советські жовніри не перенялись протирелігійною пропаґандою з виїмком цих, що належить до моторизованих частин, а які рекрутувались з колишніх полишених на вулицях дітей.

КОМУНІЗМ НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ ПО СЕЛАХ

Советська ґазета "Правда" з 17 липня ц. р. описує положення на советських колективних господарствах і сама стверджує, що працюючі на тих фармах селяни вписуються до колективних господарств лиш на те, щоб зменшити свої податки. Вдійсності вони 75 відсотків часу присвячують своїм приватним кускам землі, які їм вдалось при собі залишити. У згаданій статті наведено промову советського лідера України, Хрущова, в якій той також ствердив, що 75 до 80 процент свого часу селяни присвячують не колективним господарствам, тільки своїм городцям. А праця на колективних господарствах стоїть, збіжжя гниє. "Правда" закликає власти, щоб при помочі сили або переконувать змусити селян працювати на колективних господарствах, а не на своїх городцях.

ГРУЗИНИ Й УКРАЇНЦІ НАЙБІЛЬШ ОСВІЧЕНІ НАРОДИ СССР

Опубліковані відомости перепису в СССР року 1939 показують, що найбільш освіченими народами СССР є Грузини й Українці. Перше місце по освіті займають Грузини, які мають людей з вищою освітою 1.1%, а з середньою 11%. Українці стоять на другому місці, бо мають з вищою освітою 0.7%, а з середньою 9%. Корінні русскі стоять по вищій освіті на четвертому місці, бо мають лише 0.65% людей з вищою освітою, а по середній аж на пятому, бо мають лише 7.7% з середньошкільною освітою.

Це вказує на особливу тугу Українців до освіти, яку підкреслюють всі чужосторонні подорожники; Росіян ніхто в освіті не обмежує і всі головні огнища освіти найбільше поширені в Росії, а Грузинам сприяє в досягненні освіти як Сталін, так і його грузинські прибічники. Українці ж здобувають освіту помимо всяких обмежень.

НОВИНКИ

МОСКВА ЗНОВ ДОБИРАЄТЬСЯ ДО ФІНЛЯНДІЇ

Кореспондент Отто Толішус подає, що до Стокголму, столиці Швеції, прийшла вістка, що Фіни почали розкидати укріплення на Аландських островах що їх зачали були будувати по своїй війні з Росією. Висаджують у повітря бетонові стоянки для гармат й інші форти. Вибухи такі сильні що їх чути далеко на море.

Розброення Аландських островів, що контролюють вхід до Ботнійського заливу, отже й морський шлях залізної руди із Швеції до Німеччини, Фіни переводять на вимогу Советів, які спочатку на укріплення цих островів були погодились і потім свою згоду відкликали.

Така розвязка питання відновлює стан із 1921 року, що його встановлено міжнародньою умовою. Проти цього не виступає Швеція яка є задоволена, так довго поки цих островів не займає ніяка велика держава.

Рівночасно з цим подають, що Росія почала допитуватись Фінляндію про її ніклеві копальні в околиці Петсамо, що належать до канадійської Інтернаціональної Ніклевої Спілки в Судбурі.

ДАЄС ПРОСЛІДЖУЄ КОМУНІСТИЧНІ ВПЛИВИ В КОЛЕҐІЯХ

Конґресовий комітет Даєса в Злучених Державах переслухав шерифа повіту Ель Пасо про впливи комуністів у стейтових колеґіях і інших установах.

Свідом перечисляв студентів і професорів, що є комуністами. За його свідоцтвом більшість дружин бейзбалових і футбалових це комуністичні симпатики.

Після нього зізнавав один студент, котрий заявив, що комуністи добули вплив у великому числі студентських організацій.

НАЦІСТИЧНІ АГЕНТИ РУХАЮТЬСЯ

На передодні панамериканської конференції в Гавані (Куба) німецькі агенти розвели сильну акцію, щоби не дати конференції досягнути якоїсь згідної політики.

На керування націстичної акції сюди приїхав з Чіле др. Георґ Лайзевіц, а йому на допомогу приїхали інші німеецькі агенти з інших країв Америки.

МАДЯРИ МАЮТЬ ДІСТАТИ ЧАСТИНУ СЕМИГОРОДУ

З Букарешту наспіла вістка з 24 липня, що там німецькі дипльоматичні кола говорять про те, що на майбутній балканській конференції припоручать Румунії віддати Угорщині частину Семигороду, який Румунія дістала від Угорщини по закінченні першої Великої Війни. Також накажуть Румунії валагодити сусідські доброжичливі відносини з Росією.

Говорять, що конференція державних мужів Румунії, Болгарії й Угорщини, яка має відбутися в цих днях у Зальцбургу, столиці бувшої австрійської провінції Сольногороду, відбудеться в цілі устаткування мирних відносин в південній Європі. Німці, кажуть, хотять мати там спокій, заки підуть розбоєм на Велику Британію.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВСЕАМЕРИКАНСЬКОЇ ОПІКИ ДЛЯ КОЛЬОНІЙ

Секретар стейту Кордел Гол предложив в імені Злучених Держав панамериканській конференції проект "збірної опіки" над европейськими посілостями на західній півкулі.

По закінченні війни ці посілости мали б бути звернені їх первісним власникам, зглядно перемінені на незалежні.

Секретар теж запропонував допомогу Злучених Держав для поборення теперішньої економічної кризи.

Він заявився гостро проти виворотних акцій европейських держав в Америці й домагався рішучих заходів проти них.

Представник Арґентини висказався проти необдуманих рішень, а головно проти збірної опіки над европейськими кольоніями.

Загроза білій расі в Китаю

Минулого тижня аґенція "Юнайтед Прес" подала вельми важне донесення зі Шанґгаю.

Китайський уряд в Нанкінґу, що його контролює японська воєнна команда готовиться до поважного жадання в справі чужинецьких залог в Шанґгаю, де вони охороняють концесії своїх держав. Приводом до цього послужило арештування американськими моряками 16-ох озброєних японських жандармів, які неправно увійшли на територію американської концесії.

В Шанґгаю переконані, що репресії проти чужинців нанкінґського уряду підтримає збройно японська армія.

Японська військова влада вимагає від команданта американських моряків у Шанґгаю, полк. Пек-а, щоб він формально перепросив Японців за той вчинок арештування японських жандармів. Полк. Пек дав писемну відповідь команданту японської жандармерії в Шанґгаї, ген. Міруа, але, як каже донесення, жадного перепрошення не зробив.

Тимчасом часопис японської армії, що видається в китайській мові, помістив на першій стороні світлину американсько го полковника Пека з написом: "Американський полковник хитро ховає справу зневаги японських жандармів. Вимівка Американців є смішна й абсурдна". А в редакційній статті тогож самого часопису сказано таке:

"Коли хочемо скинути з себе давно наложені на нас кайдани білих імперіялістів з Америки, то мусимо це зробити негайно, а потім побити нашого найбільшого ворога, Америку, головного напасника в Східній Азії. Ми — Китайці, Японці й інші народи східньої Азії — повинні співпрацювати в справі вигнання імперіялістичного народу на другу сторону Пацифіка. Це є нашим першим завданням в справі реконструкції Східньої Азії. Ми є готові присвятити кров і життя для перемоги".

Повищі слова — це є отвертий заклик до азійських народів повстати не лише проти Американців, але взагалі проти білої раси, яка в ріжні часи і в ріжних околицях Азії здобула для себе певні концесії. За цим закликом може наступити й кровавий чин — погром білої раси на азійських теренах.

Азійські народи це можуть зробити дуже легко особливо тепер, коли народи білої раси на европейському й африканському континенті зажерто почали самі себе винищувати теперішньою війною.

РОЗКОЛ СЕРЕД ФРАНЦУЗІВ

Серед Французів, зокрема в Парижі й околиці, існує глибокий розкол і велика ненависть між прихильниками фашизму та комунізму. Якби не німецькі вояки, ті дві ґрупи порізалиб себе ножами, говорять знавці французького життя. Та правдоподібно що Німці, щоби викликати цю різанину серед Французів, винесуться з Парижу і зроблять їм місце для братовбивчої війни. На політичну арену вийшов знов комуністичний провідник Торез, секретар комуністичної партії, який втік був перед службою в армії і ховався перед попередною французькою владою. Його суперником є фашистівський лідер Доріо. Ніхто не вірить, щоб уряд маршала Петена довго вдержався. Так видається, що внутрішня боротьба, получена з проливом крови, вирішить хто має панувати в Франції.

Бритійський премієр Винстон Чорчил.

Знов німецький корабель на Атлантійськім Океані

Залога норвезького корабля, який вирятував 25 розбитків англійського вантажного судна "Дейвишян", оповіла в Ню Йорку, що недалеко Західніх Індій вештається німецький швидкий корабель "Нарвик".

Корабель має шість - цалеві гармати, робить 19 миль на годину і має 300 моряків. Він затопив 6,440-тоновий "Дейвишян" і 5.228-тоновий корабель "Кінг Джан", забравши попередньо на свій поклад залогу затоплених кораблів. Доплившп до острова св. Вартоломея, висадив на беріг врятованих моряків крім офіцерів, яких повіз з собою.

Нове французьке правління буде судити членів попередніх урядів

Новий французький уряд під головуванням маршала Петена оскаржує тепер попереднє французьке правительства за втягнення Франції у війну проти Німеччини та її розгром. До відповідальности покличуть у першу чергу Едуарда Далядіє, а далі Цезара Кампінчі, б. міністра маринарки; Жоржа Манделя, б. міністра кольоній; Івона Дельбо, б. міністра освіти й б. міністра заграничних справ.

Більшість цих міністрів а також деякі парляментарні посли покинули були Францію в хвилині як та падала під німецькими ударами, й одні з них втікли заграницю а інші переїхали до французького Марока.

Міністр судівництва Аліберт заявив, що тих Французів, котрі втікли з Франції заграницю, влада позбавить горожанства і сконфіскує їхнє майно. Це буде відноситися головно до тих осіб, котрі служили в армії і здезертерували.

Др. Володимир Галан,
б. кмдт. бат. X. гарм. полку.

НА КИЇВ

(У 21-шу річницю).

"Через Київ!" залунав клич серед галицького війська і ми в нього повірили. Вірили всі і ждали приказу "вперед!"

Ми міряли віддаль від Збруча по Київ. Яка велика наша Україна, коли перейти її пішки! І ми пішли.

Панічний страх огорнув большевиків. "Прийшли 'міліони' Англічан" — говорили про нас, а ми спокійно йшли вперед.

Як змінився настрій війська! Спершу не йшли ми охотно на большевиків. Щойно проходячи вглиб краю, ми бачили повстанчі загони, спалені большевиками села і зрозуміли, що в Україні бушує також ворог, який нищить усе, що українське. Населення витало нас, засипало квітами, як це було в Галичині й ми відчули, що це справді наші брати, а ми боремось за свободу всього українського народу.

Вся Україна повна могил розстріляних большевиками Українців тільки за те, що говорили або вчили українською мовою. В містечку Корнін наш полковий священик відправляв на прохання місцевої людности панахиду за розстріляних. Зійшлися тисячі народу з цілої околиці. Між розстріляними була одна всіма улюблена учителька. Коли повстанець згадав її імя і ті знущання, які вона переживала від большевицьких армійців за те, що в школі вчила українською мовою, понісся придушений плач серед юрби. А повстанці присягли пімсту!

Всі надії на большевиків розвіялись у нас по здобутті Винниці, де большевики господарили вже довший час. Всі міські зарядження писані російською мовою; ні сліду, що Винниця це колишня столиця славного Богуна! А "чека?" мабуть остане в памяті кожного цей інквізиційний дім оббризканий кровю і мозком помордованих людей. А цей яр на північ від Винниці з тисячами трупів, розстріляних чекістами, яких розтягали собаки.

Якраз, коли я приглядався всьому, за місто вийшли сотки народу, розкопували могили і гляділи за знайомими та кревними. Ніхто не знав, що ділося з тими, яких забрали чекісти. Якраз викопали тоді пять людей скованих кільчастим дротом разом. Очевидці розказували, що заки їх розстріляно, самі мусіли викопати собі ями, а відтак сковано їм руки серед страшних знущань.

Ми бачили ці звірства на власні очі тільки тим треба пояснити собі те, що 80 міліонів советських рублів, призначених большевиками на розаґітування Галицької Армії, не принесли ніяких успіхів.

Із Винниці йде наш удар на Київ. Здобуваємо Калинівку, Козятин, Бердичів, Житомір. Всюди розгромлені большевики панічно тікають.

З лінії Козятин - Бердичів - Житомір іде переґрупування до наступу на Київ. Вся армія поділена на три ґрупи: Північна — Січ. Стр. і II. Галицький Корпус іде на Коростень. Східна — І. і III. галицький Корпус і Корпус Запорожців з Дієвої Армії це ударна ґрупа на Київ; Полуднева — в складі одної бриґади III. Галицького Корпусу і решти Дієвої Армії наступає на Одесу. Найсильніша була ударна ґрупа київська і вона мала найважніше завдання. З лінії Козятин-Бердичів посувалася вона на трьома кольонами вперед.

І. галицький корпус прямував на північ від залізниці Козятин-Фастів-Київ, III. галицький корпус здовж залізничної лінії, а Запорожський Корпус через Сквіру-Білу Церкву мав із полудня наступати на Київ.

Розбивши большевиків на лінії Козятин-Бердичів-Житомір, ми посувалися без бою під Київ. Дорогу очистили нам повстанчі загони, які скрізь напастували ворога. Київщина, це найсвідоміша українська земля, це осідок тодішній повстанців. Повстанці розбили большевиків в м. Червоне, Корніні, Брусилові, Макарові. Наша розвідка пішла далеко вперед і принесла звідомлення. Большевики будують охоронну лінію під Києвом, копають рови, ставлять дроти і стягають всі сили до рішаючого бою. Оборонна лінія йде над Ірпенем, біля села Мотижин-Ігнатівка і дальше до Дніпра. Важкий буде для нас перехід Ірпеня. Алеж за це йдемо на Київ.

Ґрупа готується окружити місто. X. бриґада піхоти і X. гарматний полк зміняють напрям ходу. З м. Корнін відходять прямо на північ, через Соловінку, Брусилів, Рожів, для охорони лівого крила частин, які поведуть прямий наступ на Київ. Дальшим завданням бриґади є перетяти житомірський шлях (прямий гостинець між Києвом а Житоміром) та залізничу лінію Київ-Коростень, а також не допустити большевицьких частин, які йшлиби з Києва на допомогу ґрупі під Мотижином-Ігнатівкою.

Біля залізничого шляху коло Боярки бої. Ранком 31. серпня начнеться головний наступ на Київ. Після звідомлень большевицькі сили в четверо більші від наших. Принесли нам київський часопис. А там промова Раковського, що Києву не грозить небезпека, що вислано проти "Англичан" великі сили...

Ранком 31. серпня 1919 року. Наша бриґада, переночувавши в Рожеві, вже на ногах. Чудовий день, ждемо лиш приказу вперед.

Нині побачимо Київ. Сповняться наші мрії, ще нині замає синьо-жовтий прапор на мурах золотоверхого.

Від переднього куріня пригнав гонець.

— Пане сотнику! Голошу слухняно: курінь в Ситниках розбив большевиків і пішов в погоню. Здобули два авта і скорострілі. Полонені кажуть, що вислано проти нас з Києва 2 полки, які йдуть житомірським шляхом... Курінний просить підмоги.

За хвилину вся бриґада і гармати рушили в поміч геройському куріневі, що з нерівною силою скочив в бій і розбив ворога в прах!

В Ситниках перший раз вїзджаємо на камінну дорогу. А досі лиш пісок та болото. Курінь пігнався вперед, остали лиш сліди з недавного бою — трупи та розбитий автомобіль і розкинені кріси. Ведуть полонених, між ними два Китайці, Мадяри, більшість це Москалі. Всі заляканi, глядять на нас ніби здивовано.

Мабуть думають, чому це не розстрілюють їх, як вони наших...

Ми увійшли в ліс. Тягнеться він широко аж до Припяти на північ. Сотні перешукують його та виловлюють утікачів.

На південь гуркіт гармат не втихає. Негайно вперед, щоб дати поміч нашим бриґадам.

Гонець від сотень приносить звіт: В лісі на північ від шляху відпочивають большевицькі частини. Великі обози. Сотня скрита в лісі жде на наш гарматний вогонь. Місце покаже гонець.

Гармата заїзджає... і за хвилину над лісом розриваються наші шрапнелі.

В лісі крик... курінь з гостинця кидається в ліс на поміч сотням...

Ведуть полонених, а селянські підводи тікають до нас... На підводі бараболі та чай....

"Нас забрали силою, говорить селянин, та Бог дав — приїхали свої тай визволили. Вони ані гадки не мали, що ви вже тут. Ми їхали з Києва. Було їх багато, казали йдуть бити "Англічан" Австрійців. Минули ми Ірпень, аж їде якийсь большевик, та горлає: Англічан розбілі... тай вони стали тай радяться йти чи ні. Довго радили і врадили... підождати. Приґналась якась підвода, а на ній ранений. Обступили його питають що і як: Разбілі товариш, говорить їм ранений. Їх єсть міліонна сила, не встоїш. Як це почули большевики, та давай драла. Ті ззаду завернули в Київ назад, а ті зпереду кинулись в ліс, тай там заскочили їх наші "дай їм Боже здоровля!"

Значить большевицька підмога розбіглася сама. Тепер лиш вперед на поміч. До Ірпеня недалеко, вже начинаються київські александрівські 'дачі'. Напроти виходить старий дідуган з бородою: "А де Ваш командір, питає".

— А на що Вам?

— Хотів спитати, чи є може тут між Вами мої знакомі. Я бувший міністр Б., а тепер ховаюсь від большевиків в лісах".

Справді ніхтоб не пізнав, що це колишній міністр.

Досі нема звідомлення від сусідніх бриґад. Маже потиснули їх назад?

Чи видно Київ з Ірпеня? — питаємо шановного добродія.

Видно Святошин і Київ; спішіть, щоб за дня там дібратись.

Поволі огортає нас перевтома від цілоденного напруження і походу.

Гонець 6 бриґади... всі приостановились... веселий несе добрі вісти...

Ворог розбитий. Бриґада підступає під Київ!

Слл-аава!... — залунало по всьому лісу!

Київ наш!... і всі пігнались вперед, щоб побачити хоч верхи того святого города. Кінчиться ліс, а перед нами ріка Ірпень, а дальше Святошин і золоті верхи Києва.

Сотні зупинились і довкруги залягла мертва тишина. Очі стрілецькі гляділи наче обіцяної землі, а уста шептали набожна слова подяки.

"Стрільці!' промовив бриґадир. Наші страждання скінчились успішно!

Не марно пролята кров наших дорогих вояків!

Завтра війдемо в столицю України!

Хай живе вільна незалежна Україна!

З тисячі стрілецьких грудей понеслось могутнє трикратне "Слава"!...

А з Києва лунав ледви чутно, відгомін далекого дзвона "слава... слава... слава..."

ЗНИЩИЛИ МІНУ

На знимці представлено як залога британського міноносця витягнула з води ворожу міну а опісля знищила її крісовими кулями.

Новинки з Канади

АЛБЕРТА НАДІЄТЬСЯ ПРЕКРАСНИХ УРОЖАЇВ

Шестий звіт про рістю збіжжя в Алберті, який випустив на цих днях провінційний департамент рільництва, дає надію на прекрасні врожаї.

Той звіт виказує, що як погода посприяє у виповненні й дозрітті зерна, деякі околиці будуть мати цього року найрясніші врожаї.

Хоч нема ще правдивої посухи, але здався б уже дощ в околицях на схід від Ст. Павл і в полосі від МкЛеннан до Доннеллі. Хоч у всіх дистриктах Алберти минулого тижня був дощ, у вище згаданих околицях було його цілком замало або в невистарчальній кількости. Знов же в інших дистриктах впали великі зливи яким товаришили тучі. В кількох місцевостях град вимолотив збіжжя на сто процент.

Пшениця висилапась уже в цілій Алберті, рістня дуже буйна, стебла гарного світлого кольору, а ранні засіви гарно виповняються.

Шорсткі збіжжя трохи спізнені, однак ростуть удоволяюче; все ж звіти з багатьох дистриктів сповіщають, що буйніші збіжжя почали вилягати.

В центральній Алберті спізнені сінокоси через часті дощі, й багаті сіна почало гнити.

Дощі не дозволяють культивувати яринні поля, а тому вони почали критися бурянами.

Домашні тварини серед виімково сприяючих відносин. Пасовища знамениті й худоба на очах правиться. Серед тих пашних достатків прибуває молоко й його видатність чудова. Молодник скоро росте і правиться, багато телять вивозять на ринки. Торговля свиньми, з огляду на літню пору, дещо поменшала, але всі дані вказують на поважний осінній збут.

ЩО ЗРОБИЛА КАНАДА ДЛЯ ВІЙНИ

Загальний огляд за тиждень від 12 — 19 липня.

В парляменті ухвалено два важні законопроекти в минулому тижні: Національну реґістрацію і обезпечення на випадок безробіття.

1. В сенаті принято акт в справі Департаменту Державної Военної Служби. Цей акт дістав королівське затвердження. Це той акт, на основі якого потверджено національну реґістрацію.

2. Так само ухвалено і затверджено додаток до Державного Акту про Оборону, на основі якого назначено додаткових міністрів і їх заступників для мілітарної, морської і повітряної служби.

3. В парляменті представив міністр державної военної служби дост. І. Ґ. Ґардинер приписи в справі загальної державної реґістрації всіх осіб від 16 до 65 років життя.

4. Уряд згодився на внесок Р. Б. Генсона, консервативного лідера, щоби передати законопроект про асекурацію від безробіття вибраному парляментарному комітетові.

5. Парлямент продовжував дебату над поправками до буджету. Парляментарний комітет одобрив додаток у справі додаткових податків від автомобілів. На основі того додатку міністр фінансів має означити, що є нові і не вживані автомобілі, до яких має відноситися цей податок. Далі, ухвалено додаток, який дає урядові право на внесок Ради Военних Ціл накладати кару на тих, які неслушно підносять ціни. Кара є подумана в виді 10% акцизи від несправедливо проданого товару.

6. Ґенерал-мейор А. Ґ. Л. Мекнотон, командант першої канадійської дивізії в Великій Британії, зістав підвищений до ранґи ґенерал-лефтенанта і назначений корпусним командантом. Бриґадира Ґ. Р. Перкса піднесено до ранґи ґенерал-мейора і передано команду першої дивізії.

7. Оповіщено про будову ще одної фабрики амуніції коштом Англії. Нагляд над фабрикою перебрав канадійський департамент амуніції і военного постачання. Кошти будови винесуть $11,000,000.

8. Завішено видавання натуралізаційних паперів.

9. Одобрено 1,029 военних контрактів на суму $3,556,823.

10. Мін. Гав повідомив, що пять компаній, яких власником є уряд, заощадили поважні суми публичного гроша.

КАНАДА ДАЛІ РОЗБУДОВУЄ ФАБРИКИ ЗБРОЇ

Домініяльний міністр збройности, дост. Гов, проголосив минулого тижня, що Канада будує скорим темпом дальших 12 фабрик для виробу зброї, що мають коштувати приблизно $19,000,000.

Крім того в дуже скорому часі має повстати величезна фабрика для виробу хемікалів для военних цілей, якої кошти винесуть $9,000,000.

Найбільше з цих заведень буде побудоване десь у західній Канаді, де найлегше дістати потрібних річей для витворів великих кількостей амонії й амоніюм-нітрату.

Найдалі до 4-ох місяців почнеться робота над витворюванням хемікалу для димових заслон.

До 6 місяців будуть готові фабрики для виробу бомб та хемічних витворів, яких уживається при виробі протиґазових масок.

Осібна фабрика буде продукувати особливі шлянні інструменти та інструменти для контролювання пожарів, а фабрику скорострілів Брена подвоюється.

Удвоє буде побільшено фабрики для виробу гармат — одну, що виробляє дула для протилетунських гармат, і другу, в якій виробляється цілі гармати.

Всі ті фарбики, котрих одна частина вже готова а другу розбудовується, фінансують частинно або вцілости канадійський і британійський уряди, а кошти їх виносять $80,000,000; ці фабрики включають у собі 50 фірм. Витвори, що ці фабрики будуть випускати, коштуватимуть річно щонайменше $400,000,000.

ПОЧАТКОВА ЦІНА ЗА ПШЕНИЦЮ ОСТАЄ ПО 70 ЦЕНТІВ

У вівторок проголошено в оттавському парляменті, що початкова ціна за пшеницю остане незмінна. Уряд далі платитиме за пшеницю Но. 1 Нортерн і Но. 1 Гард по 70 центів від бушля.

Одночасно повідомлено парлямент, що уряд не думає закривати вінніпеґську збіжеву біржу, отже вона буде далі функціонувати.

Може забракнути учителів в Алберті

З причини, що багато вчителів записалося цього року до війська, в Алберті може забракнути учительських сил на слідуючий шкільний рік, головно в сільських округах. Однак інспектори будуть старатися звербувати бувших учителів, що покинули вчительовання й пішли до інших зайнять, а також учительок, що, вийшовши заміж, покинули ту професію.

Оттава шукає за чужинцем з секретними плянами

Канадійська преса подає: Розвідка шукає за неназваним утікачем з чужого краю з його секретними плянами величанського танка. Він прибув до Канади нелеґально й аґенти обіцюють йому урядову ґарантію вільного побуту в Канаді, якщо він передасть свої пляни.

Розвідка не знає прізвища того техніка, однак знає його з опису. Невідомий чужинець написав листа до торонтонського ґазетяря Ґордона Сінклера й залучив нашкіцований модель танка.

Думають, що танк є тяжко уоружений і є тяжчий як 80-тонові німецькі танки, яких вживали Німці у війні з Французами.

В деяких часописах поміщено оголошення, щоб у той спосіб сконтактуватися з чужинцем.

В південній Алберті вже доставляють пшеницю до елеваторів

З Летбридж доносять, що минулого тижня в тій околиці жали й молотили зимову пшеницю та й уже почали звозити її до елеваторів. Зерно високої якости. У східних околицях албертійського півдня почали жати також жито.

В середущій Алберті пшениця в цвіту

В середущій і північно-середущій Алберті пшениця цвіте або вже й відцвітає. Від рясних дощів, яких в останніх двох місяцях не бракувало в Алберті, розбуялася рістня й пшениця місцями почала вилягати. Бараболя також дуже буйна і в околиці Виллинґдону від надмірно швидкого росту бульби почали тріскати.

Албертійські фармері сподівалися цього року величезних зборів сіна, однак мабуть перечислилися. Сіно виросло буйне й високе, однак годі його зібрати, бо дощі не дають. В багатьох околицях скошене сіно гниє на полі, а нескошене вилягає.

Місцями кидається на пшеницю ржа.

ЗАПАСИ БЕЙКОНУ В КАНАДІ

На 1 липня цього року в Канаді було 68,251,560 фунтів бейкону зложеного в сховках, тоді як року попереднього на цей день було його тільки 33,673,361 фунтів. Та 23,567,000 фунтів бейкону з цьогорічного запасу належало до Бейконової Ради і призначено для вивозу до Англії, отже не є то тягарем для ринку. Взявши це на увагу, дійсний запас бейкону в Канаді виносив того дня лиш 45,684,560 фунтів, або приблизно 12,000,000 фунтів більше ніж року минулого.

З оглядуна той факт, що за літньої пори продукція бейкону звичайно зменшується, а також тому, що вивіз бейкону з Канади до Англії тепер виносиль 5,600,000 фунтів тижнево (80 процент більше як року минулого), не можна вважати, щоб ця ситуація з бейконом набрала серіозного характеру.

АНҐЛІЯ ВЖИВАЄ ФРАНЦУСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ

Британійська адміралція оповістила, що почато обсаджувати залогою французькі военні кораблі, які прибули до анґлійських портів перед підписанням перемиря між Францією і Німеччиною.

Кольонії помагають Британії виграти війну

"Посилаю перший дручок (т. зв. зброю) з краю Базуто, я, Сізо Гриффит, великий начальник краю Базуто, від імени начальників, їх заступників і народу Базуто та бажаю висловити незмінну вірність Його Величеству Королеві і його урядові, і рівночасно надіюсь що наша невеличка поміч, щира і добровільна, може бути придатна в великій боротьбі, яку Британська Імперія веде проти Німеччини. Уряд Його Величества бореться за справедливість в цій війні і Бог нехай буде з нами".

З такою заявою льояльности начальник племени Базуто післав дар у сумі $25,000.

Цей дар є типовим виявом заохоти і помочі, що приходять з усіх закутків великої кольоніяльної імперії. Дотепер прийшло округло три міліони фунтів стерлінгів до Великої Британії. Але на цім поміч не кінчиться. Переслано дарунки в военнім матеріялі, харчах, навіть рогатою худобою.

Дотепер населення кольоній переслало девять моторових амбулянсів для Червоного Хреста, по $15,000 кожний. Два амбулянси прислала китайська кольонія в Тринідад, два з Бермюди, два з Золотого Берега, три Індійці з Салісбюрі в Полудневій Родезії.

Населення острова Моришис в додатку до жертви в сумі 14,000 фунтів стерлінгів, наложило спеціяльне цло на вивіз свого цукру, щоб з того роздобути гроші на купно літака для Британії.

Діти з острова Джамейки зложили $500 в дрібній монеті пенні і як презент переслали для принцеси Елисавети на її улюблений фонд военної добродійности.

Остров Гренада жертвував 80,000 фунтів какао для жовнірів, а Трінідад післав грейпфрути на ту саму ціль. В Джамейці плянують зробити дар з руму, презервованих овочів, цигар і цитрусових овочів.

Бермюда пішле надвишку бараболі. Недавно той остров післав 1,500 тон зужитого заліза, які зібрано в тій кольонії.

В Гонг-Конґ почали будову двох замітачів мін і чотирьох суден для оборони порту.

Між дарунками з Нігерії і Золотого Берега переслано 40 вагонів харчів для війська і гроші з добровільного самооподаткування.

Один начальник жертвував 94 штук худоби, інший 100 волів. Це відповідно до звичаю того племени, бо жовніри на війні потребують мяса. А що в цій війні важніші гроші ніж мясо, то худобу продано і переслано гроші.

В Полудневій Родезії один старий Африканець, кузин помершого короля Лобенґуля, загнав цілу череду худоби до дистриктового офісу британського комишинера і просив, щоби все те переслано "Джорджові", тобто королеві Юрієві, на поміч війні. З трудом його вговорено, щоби з того зробити скромнішу жертву.

Інші післали дарунки або гроші. Один Африканець дав два фунти стерлінгів по перечитанні в Гітлеровій книжці "Моя Боротьба", що є злочином просвічувати Африканців.

("Публична Інформація")

Оскаржений за морд жінки

Івана Розмариновича, 56-літнього фармера з Форк Риверу, 160 миль на північний схід від Вінніпеґу, оскаржено 25 липня за морд пані Ліни Дулебки, 45 літньої жінки, яку знайшла поліція замордовану в тій місцевости. Розмаринович сам завів поліцію до того місця де було сховане тіло замордованої. Після того поліція його увязнила й оскаржила за мордерство.

АМЕРИКА ПРОТИ АНҐЛО-ЯПОНСЬКОГО ЗАМИРЕННЯ

Секретар закордонних справ Кордел Галл висказав опозицію Злучених Держав проти пропонованого замирення між Англією і Японією. Одною з умов того замирення мало б бути замкнення шляху з Індії до Хіни через Бурму на три місяці. Тим шляхом уряд Чіян Кай Шека дістає военні матеріяли з чужини, в тому числі також американські продукти. Галл каже, що Америка не може погодитись без протесту на припинення торговлі на одному з важних міжнародних шляхів.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

Квашеник (Сайло)

(Докінчення).

НАПОВНЕННЯ РОВА

Паковання. При паковані рова треба памятати, що успіх залежить від доброго впаковання. Надмір повітря треба витиснути добрим випасуванням, щоб контролювати ферментацію. Кишені воздуху або бідне слабе втоптання причиняється до надмірного огрівання й квашенина плісніє й псується.

Найліпша квашенина звичайно буває тоді, коли кукурудзу зітнеться в відповіднім часі й перепуститься через різак, бо потятий матеріял можна втоптати ліпше ніж непотяту кукурудзу. Тому кукурудзу можна по можности потяти. Коли неможливо потяти кукурудзу до сайла, то можна її зложити з відтятими частинами верствами здовж рова. Коли її так складається, то треба дуже добре втоптати; хоч декотрі фармері дістали знамениту квашенину в той спосіб, то однак ферментація показувала значні зміни й у багатьох випадках квашенина була середньої якости.

Чи кукурудза потята чи ні, то наповняти рів треба від дна варствами, а не з одного кінця. Коли кладеться верству, то треба змішати й добре втоптати, головно при боках, переганяючи коня або коні вперед і взад по матеріялі.

Чим ліпше її вміситься, тим ліпшою буде якість квашенини. Цей процес продовжати доки рів не стане повний, наповняючи похилий вхід так, щоб висота була рівномірна в цілім рові.

Коли всю кукурудзу потнеться, треба дати на верх верству полови або короткої соломи на одну або дві стопи, добре вогкої, або спід старої стирти соломи розкинути зверху, щоб запечатати від воздуху й стримати верх верх квашенини від зіпсуття. Сю мокру солому або полову треба також добре втоптати.

Потім можна дати тимчасовий дах проти снігу й дощу. Покласти дручки або плетений дріт для піддержки даху над сайлом, покриваючи кількома фірами соломи, або висипати малу стирту соломи над ровом при молоченні. Такий дах вистарчить на зиму, а коли рів припирає до стайні, то треба прикрити його так, щоб спад стріхи йшов від стайні. Декотрі фармері в Манітобі вживали рова на сайло без ніякого покриття або даху. Але якийсь дах або покриття є дуже бажаним, головно коли годівля протягається довго на весні. Важно, щоб у сайлі не було води. Добре завершена солома на дасі не пустить пізних осінніх дощів і не дасть снігові замочити квашенини, притім далеко вигідніше мати поживу зложену в покритім місці.

Треба розслідити, щоб знати, оскільки вдоволяючо можна тримати квашенину в рові напротязі зими для вжитку на весні й у літі. З огляду на те, що вона завсіди квасніє, коли дощівка в великих кількостях паде на сайло і стікає в нього, то треба спеціяльно подбати, щоб не допустити води, добре накривши верх.

Стала крівля не є пожадана на рові, бо тоді було б трудно рів наповняти сайлосом.

Добування квашенини.

Коли квашенину добувається з рова, треба забирати з одного кінця чисто від одного боку до другого після потреби. Її треба брати так, щоб накінці було простовисне місце, так як береться крумку хліба з бохонця. В цей спосіб кожного дня візьметься якусь частину, плісь і псуття не будуть мати нагоди розвою і квашенина буде свіжа. Коли кукурудза в сайлі буде потята, то треба буде лиш вил або гралей, щоб її добути, бо вона рідко коли замерзає в рові. Коли ж кукурудзу вложиться цілу церствами, тоді конче її краяти ножем від сіна або рубати сокирою. Оба знаряди добрі.

Відрізану квашенину можна покласти на санки й затягнути на місце. Можна уживати тачки або трока, коли доступ до сайла не є дуже стрімкий.

Рів на сайло, впроваджений недавно до Манітоби, оказався дешевим, добрим і практичним способом до роблення квашенини на кожній фармі. Головні користи є:

1. Його можна зробити знарядами й працею на фармі без видатку готових грошей.

2. Можна випродукувати знамениту квашенину. На Міжпровінційній Виставі в 1924 році яку зарядила фірма Т. Ітон Ко. Лимитед, пробка квашенини, що її виставив п. Дж. Г. Гостон, з Карман, яка походила з рова, здобула першу нагороду в великій клясі конкурентів квашенини так з рова як і з вежі.

3. Квашенина в рові рідко коли замерзає й тому вигідніше нею годувати як квашениною з вежі, яка може примерзнути до стін сайла.

4. Рів є вигідніший до наповнювання як вежа, бо треба менше сили при краянню.

Невигоди. Є деякі некористи в уживанню рова в порівнянні з круглим сайлосом або вежою, про які часто говорять. Вкоротці вони є:

1. Як уже сказано, рови на сайла не є тривалі. Та хиба не є поважна, коли рів відповідно зроблений. Уживаючи похилі стіни, оббиті дерниною або простими дошками, рів такий буде служити роки і він є ліпший у цім переходовім періоді рільництва ніж сайли коштовно збудовані. По кількалітній службі такого рова, фармер може рішити чи йому ліпше залишити його і звернутися до іншого риду сайлу, чи видати трохи грошей і зробити рів більше тревалим.

2. З браку тиснення тяжче контролювати ферментацію і зробити квашенину доброї якости ніж у простовислім або вежовім сайлі.

Той закид легко оминути, коли квашенину добре втолочиться при наповнюванню сайла. Полевий Департамент Рільничої Школи Манітоби студіював багато пробок квашенини з ровів. Вони показували великі ріжниці в ферментації й ріжні степені якости від дуже доброго до гнилого.

В кожнім такім випадку, де кукурудзу стято в відповідний час і зложено в рів а квашенина була відна, вина полягала в тім, що при наповнюванню сайла не добре її втоптано.

3. В рові на сайло вода може бути шкідною. Це є досить серіозним, коли підземна вода є близько поверхні, і в декотрих околицях, коли вживається рова на сайло, треба дивитися й не копати в землю, з якої вода не стікає. Та цього можна оминути будовою більш змодифікованого рова або викопати його на горбку.

ҐІҐІЄНА ПРИМІЩЕНЬ ДЛЯ ХУДОБИ

Приміщення, збудовані згідно з вимаганнями гіґієни для звірят, охороняють звірята від шкідливого впливу клімату, забезпечують потрібну їм скількість тепла, повітря, світла, тощо. І навпаки — холодні, вогкі, темні, без свіжого повітря приміщення шкодять здоровлю звірят, приводять до захворувань і навіть до загибелі звірят.

Крім того приміщення для домашніх звірят мають бути збудовані так, щоб у них було зручно годувати, доглядати звірята, прибирати гній, тощо.

Тільки правильно збудоване приміщення і правильне розташування тварин зберігають їх здоровля. Тому приміщення для тварин повинні бути: чисті, сухі, теплі в зимі, не гарячі в літі, й повинні мати достаточний доступ світла й свіжого повітря.

Вплив сонявшого світла на організм тварини надзвичайно великий. Звірята, удержувані в ясних приміщеннях, краще розвиваються, краще засвоюють корми, енерґійніші і жвавіші, більш відпорні проти ріжних захворувань, особливо пошесних. Звірята ж, що їх довго держать у темних приміщеннях, стають кволі, мляві, погано їдять і часто хворіють на ріжні хвороби. Є навіть приказка, що має однакову вагу, як у відношенні до людей, так і в відношенні до звірят: "приміщення, що в нього рідко заглядає сонце, часто відвідує лікар".

Умови утримання домашніх тварин завжди бувають такі, що повітря в стайнях, хлівах, тощо, псується. Кал тварин, сеча, шлункові гази, водна пара, що її видихають тварини, псують повітря в приміщеннях, і це відемно впливає на здоровля тварин. Коли звіря довго перебуває в зіпсованому повітрі, то це причиняється до порушення правильної роботи легенів, шлунка й кишок, тощо. Тварина стає вразлива на хвороби, особливо пошесні.

Ось чому треба стежити за тим, щоб повітря в приміщенні було чисте. Для цього слід подбати про вентиляційні прилади в приміщеннях для худоби і провітрювати приміщення, відчиняючи вікна й двері, тоді коли худоби нема в приміщенню, коли її вигнали на пасовище чи коли вона десь на роботі.

Вентиляційне урядження повинно задоволяти такі основні вимоги: воно має добре провітрювати приміщення, не охолоджувати тварин, не робити протягів, бути зручним для реґулювання допливу, свіжого повітря.

Найпростіша вентиляція буде така: одна відтулина внизу стінки для допливу свіжого повітря і друга відтулина під стелею для виходу зіпсованого повітря. Обидві ці відтулини повинні мати заслонки.

Холодні й особливо вогкі приміщення шкодять здоровлю тварин; через холод і вогкість тварина витрачає багато тепла з тіла, зїдає чимало зайвого корму, щоб наповнити витрачуване тепло, часто застуджується, хворіє на ревматизм, розлад травлення, тощо. Проте, і висока температура в приміщенні підчас літньої спеки погано впливає на здоровля тварин. Тому підчас морозів і літньої спеки треба дбати, щоб у приміщеннях де держиться худоба, була певна, найсприятливіща для здоровля тварин температура. Готуючись до зимівлі, треба добре утеплити приміщення. Особливе значіння має ця справа для породильних відділів, для приміщень молодняка і підсисних маток. Ще в осені слід позамазувати всі щілини, пошпарувати всі стіни, побілити стіни вапном, направити та засклити вікна, полагодити двері, утеплити стелю, наклавши на горищі полову, солому чи листя, попідтикати всі підстрішки, щоб ніде не задувало.

Бараболяні воші

Бараболяні воші, це дрібненькі, надзвичайно активні скакуни, які відживляються соками листків бараболь, прогризавчи в них круглі дірочки. Якщо цих комах появиться багато, вони спричинюють серіозні шкоди, а як бараболі ще молоді, то можуть і цілком загинути.

Ці воші, чи власне дрібнесенькі жучки, перебувають зиму між всяким сміттям, а рано на весні пробуджуються й розпочинають свою руїнницьку роботу. Яєчка ці жучки кладуть на землі, а як вилуплятьcя личинки, вони залазять ще глибше й відживляються корінням рослин. Певно господарі нераз завважили, що на бараболинах зявляються нібито прищики. Це якраз і є ті місця, де лярви бараболяних жучків висисали соки.

Боротися з цими жучками треба оприскуванням. До оприскування варт вживати бордоську рідину, яка є не тільки отруєю для бараболяних вошей, але взагалі їх відганяє від рослин. Оприскування потрібно зачинати так скоро, як тільки завважиться цих шкідників на бараболинні. Десять днів пізніше оприскування варт повторити, а при потребі то й більше разів. Оприскувати треба докладно, так, щоб усі частини рослин були змочені рідиною, а самі листочки то як зверху так і знизу.

Совєтські порядки в окупованих землях

Зі Штокгольму доносять: Совєти не тратять часу запроваджуючи в Литві, Латвії і Естонії свої порядки. Вони масово виарештовують інтелігенцію згаданих країв, а серед них у першу чергу тих що колись стояли при кермі уряду. В той спосіб знайшлися в арешті міністри, високі адміністратори, суспільні виховники. Совєти скасували вже там приватну власність і запроваджують комуну. Людям відобрано землю.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдиноький український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 30. липня, 1940.

Новий плян військового вишколу

Новий плян військового вишколу є одною з найважніших подій у военних зусиллях Канади. Про деталі того пляну довідуємось з бесід міністрів по військовим справам — дост. І. Л. Ралстона, дост С. Ґ. Павера і дост. І. Ґ. Ґардинера — виголошених ними на засіданні парляменту 29. липня.

Теперішня структура армії є така:

1. Канадійська Активна Армія складається з мужчин від 19—45 життя; вони служать дома і за морем. Платня — $1.30 на день і удержання родини.

2. Компанії ветеранів для внутрішньої служби; складаються з ветеранів Великої Війни до 50 року життя. Охороняють важні мілітарні обєкти. Платня, як вище.

3. Неперманентна активна міліця складається з мужчин від 18—45рр. життя, що добровільно зголосилися до служби в міліції, і які переходять часовий тренінґ. Платня $1.20 на день, без удержання родини. Їм платять тільки за час, коли вчаться військової штуки.

4. Ветеранська резерва для Говм Ґард, складається з мужчин нижче 50 років, що відбувають часовий вишкіл. Платня $1.20 денно, без удержання родини.

Новий плян.

Добровільна рекрутація для не-перманентної активної міліції буде часово припинена з днем 15. серпня.

Зате до служби в міліції будуть зачислені мужчини, яких покличеться на тренінґ і до служби в Канаді на основі акту про Мобілізацію Національних Ресурсів. Покликані в той спосіб мужчини ввійдуть впрост до міліційних полків на території всеї домінії.

Їх покличеться на 30-дневний тренінґ, починаючи як виглядає, около 1. жовтня, 1940, ґрупами около 30,000 мужчин місячно. Нежонаті в молодших клясах віку будуть найперше покликані. Жонаті ледви чи будуть покликані в першому році.

Отже в одному році дістане початковий вишкіл около 300,000 мужчин. Це буде аванґард могутньої канадійської армії для оборони цеї країни.

Плян є так уложений, щоби не потерпіла індустрія краю. Буде засада, щоби для нікого не було виїмків, щоби ніхто не був звільнений від служби. А коли конечно треба комусь відложити службу, то буде так зроблено, що на протязі року він таки мусітиме відбути тренінґ.

30 днів тренінґу.

Можна думати, що 30 днів це за короткий час для виховання жовніра. Правда, короткий час. Однак справа є так продумана, щоб покласти можливо якнайширшу і якнайглибшу основу для канадійської армії. Можливо, що відтягнення 300,000 мужчин в році від їх праці на 30 днів відобється на продукції основних военних потреб. Та конечно треба дати якнайбільшому числу здорових мужчин підставовий військовий тренінґ, у можливо найкоротшому часі.

Не буде ріжниць.

Не буде зроблено жадних ріжниць між мужчинами, покликаними на тренінґ і іншими мужчинами в канадійській міліції. Їх радо витатимуть у канадійській армії і вони мають повне право почуватись, що край шанує їх за службу, якої вони стануть достойними власне завдяки свому вишколові.

Багато з тих, що будуть покликані на тренінґ, давніше зголосилися до активної служби — в летунстві, при танках і т. п. Коли їх не візвуть, заки буде покликана їх кляса, вони будуть переходити тренінґ як кожний інший.

Це не специялізація.

30-дневний вишкіл є призначений для підставового тренінґу в піхоті, для фізичного тренінґу, вправ з крісом, щоби відбути проти-ґазовий і протитанковий тренінґ, і засвоїти собі дисципліну. Головну науку нинішньої війни становить специялізація в таких родах збруї як танки, артилерія, панцирні авта, скоростріли і т. п. Та треба тямити, що підставовий тренінґ є спільний всім родам збруї і специялізація приходить пізніше. Тому найперше треба дати початковий тренінґ всім покликаним мужчинам. Коли ж з часом вони засвоять собі трохи з військового духа, почують в собі інстинктовно потяг до якогось роду збруї, в якій схочуть служити. Ці люди будуть приходити кожного року на дальший тренінґ і специялізуватися. В міру потреби тих мужчин можуть нагло покликати до служби, і завдяки свому вишколові, знанню військового діла та дисципліні вони без клопоту попадуть у свій полк. Коли ж би зайшла потреба внутрі, наприклад трапилися акти саботажу або внутрішні заворушення, вони можуть бути також негайно покликані до служби. Коли б Канада їх потребувала до оборони своєї території, вони також стануть до служби.

ЯК ТРІВОГА, ТО ДО БОГА

Серед французького населення слідний зворот до церкви і релігії. Церкви, які до війни все світили пусткою, тепер заповнені вщерть. Релігійні провідники, зокрема священики, виголошують чимало проповідей, у яких піддержують надію на дусі.

ПІДДАЧА ФОРТУ МОЯЛЕ

Англійське звідомлення признає, що англійський форт Мояле, на границі Етіопії і британського Самоліляндy, по тяжкій пятидневній боротьбі піддався Італійцям. Італійці при наступі мали зазнати тяжких втрат. Залога форту врятувалась і сама опустила його.

Пшеничну Раду продовжено на дальший рік

УРЯД НАЗНАЧИВ ПОЧАТКОВУ ЦІНУ ПШЕНИЦІ; УХВАЛИВ ТВЕРДУ ЦІНУ РИНКОВУ; НАЗНАЧИВ 15-ЦЕНТОВИЙ ПОДАТОК НА БУШЛІ ПШЕНИЦІ ДЛЯ КРАЄВОГО ВЖИТКУ; ВЗИВАЄ ФАРМЕРІВ БУДУВАТИ НА ФАРМАХ ЗАСІКИ.

В останньому числі нашого часопису, в статті "Пшенишна ситуація в Канаді грізна", Редакція обіцяла повідомити шановних читачів, які рішення поробить домініяльний уряд відносно пшениці. На тому тижні уряд повзяв дуже поважні рішення для злегшення тієї ситуації, й ми про це наших читачів звідомляємо в понижчій статті.

Дост. Джеймс А. МекКинон оголосив у парляменті минулого тижня, що уряд задержав у силі минулорічну ціну пшениці (по 70 центів бушель), дав дозвіл на дальше ведення вінніпеґської збіжевої біржі й затвердив теперішню тверду ціну пшениці.

Вдодатку до тих підставових точок минулорічної програми, правління введе додаткові міри, щоб запобігти поважній ситуації пшенишного ринку.

З причини предвидженого надміру достави пшениці, хлібороби будуть попереджені, щоб доставляти свої збори до пшенишної ради певно розділеними частинами, а Рада буде платити за сторедж у фармерських засіках.

Найрадикальніша частина нової пшенишної програми — це оподаткування пшениці, призначеної для консумції в домінії. Уряд наложив податок на ту пшеницю в сумі 15 центів від бушля. Ті 15 центів від бушля, сказав п. МекКинон, не лиш поправлять фінанси Пшенишної Ради, але також поможуть відреставрувати ціни бодай на домашнім ринку.

Це оподаткування, яке негайно входить в силу, відноситься до всіх існуючих контрактів на будучі достави муки та інших пшенишних витворів, однак вони не сміють змінити існуючої ціни хліба.

Пшенишна ситуація дуже поважна.

В цю пору осталися одинокими консументами канадійської пшениці — Велика Британія й Ейра. Небагато цього продукту можна буде вивезти також до Зах. Індій (островів Середущої Америки), до Новофунляндії та на Далекий Схід. Всі інші дотеперішні ринки для Канади на цей рік покищо страчені.

Ця обставина викликує поважну ситуацію щодо стореджу пшениці. Минулими рока справа малася так, що як хлібороби починали звозити свою пшеницю до елеваторів, то майже рівночасно те зерно відпливало загранцю. Тепер той відплив буде сильно зменшений а величезна кількість того продукту залишиться в Канаді.

Щоб цю грозу сяк-так оминути, уряд зі своєї сторони постарається вивезти оскільки лиш вдасться пшениці до Злученого Королівства й тим чином опорожнити найближчі приморські елеватори. В цьому ділі фармері зі своєї сторони мусять дати поміч урядові тим, що задержать частину пшениці в своїх засіках. В кого тих засік немає, нехай завчасу їх побудує.

Дост. МекКинон сказав, що уряд має надію, що йому вдасться ту ситуацію злегшити. Як западе осінь, елеватори частинно випорожняться, бо одні запаси сконсумує самий край, дещо зерна вивезеться, а дещо можна буде зсипати на кораблі. Все ж якась кількість пшениці мусить залишитися через зиму в фармерських засіках. Про це фармері повинні знати й приготовити зсипи для своєї пшениці.

Достава пшениці з кожного господарства буде відбуватися міру того, як буде місце в елеваторах.

Пшенишний податок будуть збирати млинарі.

Уряд ввів новий плян у програму пшениці. Є це 15-центовий податок від бушля пшениці перетвореного в муку або інший витвір для домашнього збуту. Той податок будуть збирати млинарі в часі продажі даного продукту й пересилати зібрані гроші до пшенишної Ради в Оттаві — під кінець кожного місяця.

Прибутками з того податку Пшенишна Рада буде фінансувати ринкове діловодство. Посередньо цей податок допоможе також збільшити виплату цертифікатів, які уряд видаватиме власникам проданої пшениці. Ті цертифікати дадуть право хліборобам ділитися профітом зі Збіжевої Радою який та Рада одержить після виплачення 70 центів початкової ціни за бушель Но. 1 Нортерн або Но. 1 Гард пшениці доставленої до Великих Озер або до Венкуверу, а також після відтягнення коштів ринкових та заплати за сторедж.

Осип Назарук.

Культура публичного виступу

ЯК МАЮТЬ ПРОМОВЛЯТИ БЕСІДНИКИ І ЯК МАЄ ПОВОДИТИСЯ НА ЗБОРАХ ПУБЛИКА

Від якости публичного життя залежить, чи те життя сильне, приємне і притягаюче, чи слабе й відпихаюче. Річ ясна, що коли публичне життя не добре, тоді нарід як орґанізована спільнота мусить ослабати. Тому культура публичного життя це головна передумова сили нації, зовсім так само, як культура поля, городу, саду це головна передумова їх доброго стану й добрих плодів з них.

Публичне життя кожної людської спільноти можливе тільки тоді, коли появляються орґанізатори того публичного життя й люди, що в нім добровільно хочуть брати участь. Ніяка нація не має забагато ні перших, ні других. Велика маса людей серед кожної нації байдужна для публичного життя. Широкий загал тільки в деякій хвилі проявляє заінтересування публичним життям під ріжними впливами. Одначе в його байдужности є ріжні степені, що видно на кожних зборах і навіть менших сходинах. Як відомо, на кожнім зібранні є люди, що беруть участь у дискусії нераз аж забагато, а знов інші дають вислів своїм поглядам тільки оплесками, окликами, або притакуванням головою. А є й такі, що зовсім мовчать. І не можна по них пізнати, що вони думають. Пасивне поведення тих останніх не все полягає на байдужности: бо часом промовець торочить такі дурниці, а буває, що й дискутанти плетуть такі нісенітниці, що тоді зовсім мовчать якраз найрозумніші люди, що зміркували всю безнадійність вмішування в наради чи суперечки такої компанії. Розуміється, такі появи виїмкові.

Назагал ті, що вперто мовчать на всіх сходинах, це люди байдужні, яких звичайно не обходить те, що говориться. Очевидно, коли мовчить молодий чоловік супроти старших, то це діється неконче з байдужности, а звичайно з несмілости. Зрештою зацікавлення слухачів у великій мірі залежить від референта, від головного промовця.

По чім же пізнати доброго промовця, себто найпотрібніший тип для зорґанізування здорового публичного життя. Як людська рука, призначена до схоплювання предметів, має пять пальців і долоню, що лучить тих пять пальців, так і добрий промовець має 5 передумов і має те, що їх лучить.

Перша передумова доброго промовця це підготовка. Є тільки три роди "промовців", які не підготовляються: 1) Несовісні. 2) Дурні. 3) Зарозумілі. Не кажу злі, бо демаґоґи нераз підготовляються до своїх публичних виступів дуже докладно.

Навіть старий практик не повинен виголошувати промови без підготовки і то на письмі, хоч би тільки приготовивши короткий начерк пляну, себто т. зв. диспозицію. Розуміється, дуже досвідчений промовець вміє виготовити собі диспозицію в голові, але й для нього безпечніше мати при собі диспозицію бодай з кількох слів на письмі. Особливо вказано мати устійнений кінцевий акорд промови, в якім повинен бути висновок. Хто того не має, той звичайно не годен скінчити промови.

Друга передумова доброго промовця це визначення собі самому часу до говорення. Притім треба памятати, що увага навіть здібних і вправлених у слуханні людей не триває в повній силі довше як годину. Розуміється в надзвичайних случаях можна говорити довше: наприклад, коли залежить на тім, щоб робити опозицію, втомити противника і т. п., але все те випадки виїмкові.

Третя передумова доброго промовця це виразний, немонотонний й образовий спосіб говорення, не заскорий і не заповільний. Особливо важно не проковтувати кінцевих слів речення, або кінцевих складів слова, бо тоді цікавіші слухачі зачинають шепотом або й голосно питати: "що? що?" Це розбиває увагу всього загалу і тимсамим у корені нищить враження промови навіть найліпшого бесідника.

Четверта передумова доброго промовця полягає на тім, щоб він нікого не ображував: не тільки присутніх, але й неприсутніх. Тих останніх справді добрий промовець не буде ображувати ще вважніше, ніж присутніх, а саме з двох причин: 1) з причини моральної (бо неприсутній не має змоги боронитися) і 2) тому, що якраз на найрозумніших слухачів обиди кидані особливо на неприсутніх людей ніколи не роблять доброго враження. Це тільки люди невиховані до публичного життя говорять по такій промові з признанням: "А то 'му всипав!" А на признанні таких типів не може залежати справжньому виховникові народу, яким повинен бути кожний добрий промовець. Є без образи багато способів, щоб побити противника: добра арґументація, гумор, узасаднена іронія і т. д. Також тими пожаданими або дозволеними способами можна здобути признання і більше і навіть менше вироблених людських умів.

Пята і найважніша передумова доброго промовця це мораль. Без неї навіть дуже здібний з природи промовець який ту свою природну здібність ще скріпив працею над собою, вкінці мусить скотитися до ролі демагоґа і шкідника. Мораль доброго промовця полягає на тім, 1) що він говорить дійсно лиш те, в що сам вірить, що воно правдиве й добре; 2) що він ніколи свідомо не перекручує думок і слів того, з ким провадить боротьбу, ні навіть не натискає правдиво наведеного вислову противника в тім місці, де натиску очевидно не хотів класти противник. Сконтролювати мораль розумного промовця надзвичайно трудно. І тому публичні закиди щодо неморальности можна робити тільки тоді, коли мається очевидну підставу до того, бо інакше такі закиди розшастують і забагнюють публичне життя.

А тепер приходимо до тої долоні, що лучить немов пальці пять вичислених передумов доброго промовця як орґанізатора публичного життя, як чоловіка, що говорить не на те лише, аби говорити й евентуально заблестіти перед слухачами, але на те, щоб зі сходин викресати спільне зусилля ума й волі присутніх для загального добра.

Отже: орґанізатор публичного життя, що виступає як промовець, має на те лиш один спосіб. Той спосіб: записування того, що говорять дискутанти. Це потрібне з трьох причин.

1) Добрий орґанізатор публичного життя повинен записувати те, що говорять по його промові дискутанти, передовсім у тій цілі, щоб мати певну підставу до відповідей по порядку. Це потрібне наперед йому самому, бо це одинокий спосіб призвичаїти себе самого до упорядкованого реаґування на публично висказану думку інших членів суспільности. Тим самим до скорого порядкування своїх власних думок у дискусії й тим самим до скріплювання своєї власної вартости як промовця, дискутанта й орґанізатора публичної думки.

2) Ще важніше записування того, що говорять дискутанти, тим, що тільки воно дає певну можливість усувати за собою певні неясности своєї власної думки. Сіяння таких мимовільних неясностей нераз зрівноважує або й перевищує своєю шкодою той пожиток, який був би з реферату як би в тім рефераті не було неясностей, або як би його люди зле не розуміли.

3) Лиш старанне записування відзивів дискутантів таки зараз на місці дає можливість опісля (навіть по літах) контролювати своє власне вироблення і спосіб думання та поступ у думанні загалу спільности. Ніякий промовець не повинен себе дурити, що він, мовляв, "буде памятати" те, що говорилося, або що собі "дома запише": бо сучасне життя приносить з собою в скорім темпі все нові враження; воно перетяжене подіями, отже не можна спускатися ні на свою память, ні на те, що буде час записати собі щось "по зборах". Найпрактичніше зробити собі це зараз, зробити читко, чорнилом, з докладною датою дня, місяця й року. Такі записки цінні і для особистого розвитку і для публичного життя тай нераз можуть стати в пригоді.

Тільки щодо обовязків людини, яка виступає як публичний промовець, а не хоче даром або й зі шкодою забирати час собі й людям, але бажає для себе і для людей якогось позитивного і трівкого висліду.

(Далі буде).

СВОБОДА, РІВНІСТЬ, БРАТЕРСТВО

Европа, від заходу до сходу, й від півночі до полудня — тоталітарна, фашистська.

Останні заборола демократії падуть.

Ще була Франція — упала.
Ще була Швеція — паде.

А Росія — вже 22 роки під московським тоталітаризмом та авторитаризмом, що зветься для відміни большевизм.

Ще тільки в Анґлії остався демократичний лад — але це острови, поза континентом Европи.

Франція покидає свої гасла революції з 1789 року: Свобода, Рівність, Братерство! Вона стає тоталітарною, фашистською державою, майже в цілості за зразком Італії.

Замість кличів сперед 151 років вона приймає нові: Праця, Родина, Батьківщина!

150 років у Франції була свобода, хоч були ріжні переходи. Рівність економічна була релативна, хіба в тім що заможність була в деякій мірі поширена на маси, головно селянські, і в тім що кожен мав "шанси" старатись доробитися майна. Рівність політична мабуть була більша, дарма що жінки не мали права голосування. Рівність соціяльна може була найменша, бо ще оставало чимало "вищих" кляс.

Щодо братерства то його було найменше. Воно було хіба в одній мові, але одна мова може служити не лише для згоди й любови, а теж для сварки й незгоди.

Були у Франції монархісти (роялісти), соціялісти, радикали, комуністи, націоналісти, фашисти. Всі вони розділялись на ще більше фракцій й усі ненавиділися та гризлись між собою.

Такі гасла як Праця, Родина і Батьківщина, добрі для Французів, як і для кожного народу.

Але зате не можна сказати цього про фашизм. Фашизм не зважаючи на деякі осяги економічної розбудови, є некорисне явище як для Французів так і для кожного іншого народу.

Фашизм, таксамо як большевизм, чи німецький "націзм" змагає до того, щоб уряд захопив усе, а народ, щоб остався його службою, кріпаками.

З того людство визволилось і ніколи добровільно туди не повернеться. А коли лідери, дохопившися збройної сили, й їхні демаґоґи хвилево накинуть хочби всій Европі такий панщинний "лад", то людство стане до боротьби й до бою проти нього.

Стане до бою проти фашизму й французький нарід, а навіть німецький та італійський. Гасла можуть зміняти, або покинути, чи й цілком викинути. Але те що люди хотять бути свобідні — є вічна правда, й ніхто цього не всилі змінити.

Тому то вся Европа ще фашистською перестане бути.

(А.)

УРЯД ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ОСУДИВ ЗАГАРБАННЯ БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ

Сомнер Веллс, підсекретар Злучених Держав, сказав минулого тижня на пресовій конференції у своїй формальній заяві таке: "Народ Злучених Держав гидиться акцією плюндрування незалежно від того, чи те плюндрування відбувається при помочі війни, чи при помочі застрашування війною."

Говорячи про загарбання Росією трьох балтійських республик, Сомнер Веллс сказав, що "Росія з розмислом пожерла ті три малі держави."

Лондонські політичні круги осудили той московський грабіж як "жалюгідний припадок".

Та це все не шкодить большевицькій Росії цинічно заявляти, що "народи балтійських держав на радощах прилучуються до батьківщини пролетаріяту, щоб стати з Росією одним тілом."

РУМУНІЯ ТАНЦЮЄ ПЕРЕД НІМЦЯМИ

Румунські власти тепер зовсім підчинились домаганням Берліну і йдуть уповні на руку Німцям. Вони донедавна жадали від Німців, щоб ті свої залізничі бочки привозили до Румунії, коли звідтам хочуть забирати ґазоліну. Тепер румунські власти порішили відвозити Німцям ґазоліну в своїх бочках і стільки, скільки Німці захочуть. Тепер Румуни відослали до Німеччини, зглядно над побережжя Анґлійського Каналу, 3,000 цистерин ґазоліни. Цей ґазоліни стане на 45 днів для тисячі німецьких літаків, кажуть знавці.

НІМЦІ БОЯТЬСЯ СКОРОГО ВІДРОДЖЕННЯ ФРАНЦІЇ

Французький уряд робить заходи перед Німцями, щоб столицю Франції назад перенести до Парижу. Німці мабуть дадуть згоду на це перенесення, але французький уряд буде змушений заховати свій демократично-парляментарний устрій. Бо Німці, як ходять чутки, бояться теперішнього диктаторського режиму маршала Петена, щоб під ним Франція заскоро не піднялась.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ НА БАЛКАНІ

Румунія відпустила на жнива біля 800,000 своїх жовнірів. Такі самі відпустки дала своїм воякам Мадярщина. Болгарські ґазети перестали друкувати статті з домаганням ревізії кордонів, а Туреччина радить, щоб всі балканські держави вирівнали свої непорозуміння переговорами.

КАМПАНІЯ ПРОТИ НАЦІСТІВ В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

Уряд південно-американської республики Чіле розслідює діяльність націстичних орґанізацій, котрі, як каже чілійська поліція, плянували недавно зробити в Чіле замах стану.

Арґентинський уряд арештував у північній території Апостолес 25 Німців, котрим закидує участь у діяльності "пятої колюмни".

Місцевий уряд просив центральний уряд вислати туди краєвих жандармів.

Арґентина ухвалила закон про заборону чужинецьких ґруп, що мають цілі, противні "республиканським і демократичним засадам краю'.

ЕСПАНІЯ ЗРИВАЄ З ЧІЛЕМ

Еспанський уряд зірвав дипльоматичні звязки з полудне-во-американським краєм — Чілем, тому, що в Чіле є лівий "народнофронтівський" уряд, який здушує націоналізм і зле відноситься до чужих націоналістичних держав.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

1	Ч	Макрини і Дія прп.
2	П	**Ілії пророка** (на неділю)
3	С	Симеона й Івана прп.
4	**Н**	**7 по С.** Марії Магд., Фоки
5	П	Трофима і ін. муч.
6	В	† Бориса і Гліба мч.
7	С	† Успення св. Анни
8	Ч	Єрмолая і ін. сщмч.
9	П	†Пантелеймона вмч.
10	С	Прохора й ін. ап.
11	**Н**	**8 по С.** Калініка мч.
12	П	Сили і ін. ап.
13	В	Евдокима прав.
14	С	Ч. Х., Макав. муч.
15	Ч	Пер. м. св. Стефана архидіяк.
16	П	Ісаакія Далм. і Фавста прп.
17	С	7 молодців у Єфесі мч.
18	**Н**	**9 по С.** Евсигнія ісп.
19	**П**	**Преображення Господнє**
20	В	Дометія прпм. Пассива м.
21	С	Еміліяна ісп.
22	Ч	† Матея ап.
23	П	Лаврентія
24	С	Евпла мч.
25	**Н**	**10 по С** .Фотія й Анікити мч.
26	П	Максима ісп.

НЕДІЛЯ 7-МА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Матея (зач. 33)

У той час, коли Ісус звідти відходив, ішли за ним два сліпці, що кричали й говорили: Помилуй нас, сину Давидів. А як прийшов у дім, при ступили до нього сліпці і сказав їм Ісус: Чи вірити, що я можу вам це зробити? Кажуть йому: Так, Господи. Тоді діткнувся їх очей, кажучи: нехай вам буде по вашій вірі. І отворилися їм очі. І заборонив їм Ісус, кажучи: Глядіть, щоб ніхто не довідався. А вони вийшовши, розголосили про нього по всій тій землі. Коли ж вони відходили, це привели до нього чоловіка німого, біснуватого. І як вигнав біса, то німий заговорив. І дивувався народ, кажучи: Ніколи не було щось такого в Ізраїлі. А фарисеї говорили: Силою діявольського князя виганяє бісів. І переходив Ісус усі міста та села, навчаючи по їх божницях і проповідуючи євангеліє царства й уздоровляючи кожну недугу й кожну неміч.

Чи справді не треба Церкви

ЯК ГОВОРЯТЬ СЕКТАНТИ.

"Дослідники" голосять, що не треба ходити до церкви, — не треба церков — домів Божих, бо в св. Письмі стоїть написано: "Небо престіл мій, а земля підніжком моїм" (Ісая 66:1). Так цілий світ, вся вселенна є власністю Бога, — а ми люди Його сотворіння — сотворені на Його образ і подобу — зобовязані Йому віддати належну честь, отже нам потреба церков, бо Ісус Христос сказав: "де два або три збереться в імя Його, там Він буде з ними" (Мат. 18-20) Коли жиди мають свої божниці, Турки мечети, лютерани доми молитви, а для "дослідників" вистарчає якась стодола або хатина або інший якийсь будинок, то ще не значить, що ми християни-католики не маємо мати церков.

1. Христос учив в святині єрусалимській, там виганяв перекупнів — мовлячи: "не робіть з дому Вітця мого вертепу розбійників" (Лука 19:4-5) — остро виступив проти зневаги Божого дому. "Дім Мій є домом молитви" — отже дім молитви зове Своїм домом. 12-літній Ісус ходив до святині Єрусалимської, Симеон стрінув Ісуса в святині. "І вийшов Ісус з Церкви і приступили ученики, щоби Йому показати будинки церковні" читаємо у Матея 24:1. Митар і Фарисей вступили до святині помолитися (Лука 18:10). Церква то основа правди (І Тимот 3:15 пише св. Ап. Павло. "Ісус учив на зібранях і в домах молитви" (Мат 5:23), св. Ап. Павло учив в святині (Діян 20:28-30). Є отже згадка в св. Письмі про церкви, але нема нігде сказано в св. Письмі, що до церкви ходити не треба. Щож то за дослідники, коли того в св. Письмі не доглянули.

В Церкві відновлюється безкровна жертва, яку Ісус поручив: "Робіть це не мій спомин" (Лука 12:19), а Його волю зачали сповняти Апостоли сейчас по Вознесенню — служили Господу, памятаючи на слова Господа: "скільки разів їсте цей хліб і пете чашу, смерть Господню звіщаете аж Він прийде" (І Кор. 11:26). В часі лютих переслідувань через 300 літ християни молились і приносили безкровну жертву в катакомбах, — а коли устали переслідування, ставляли величаві храми та не щадили ні трудів ні гроша. Ніяка країна чи велике місто не хотіло остати під тим оглядом поза другими, прим. в р. 1124 Київ числив до 60 Церков.

Тому що чоловік не є лиш фізичною одиницею для себе, але і суспільною, то має обовязок почитати Бога і приватно і публично як вказує це число многе в молитві "Отче наш" не "Отче мій". І на те є святині, щоби Бога почитати публично. В кожній католицькій святині відправляється Служба Божа, та безкровна жертва Нового Завіта. Для того кожний має обовязок брати участь у вислуханню Служби Божої принаймен ше в неділі і свята. Вже пророк Малахія на кількасот літ перед Христом так говорить до Жидів: "не маю охоти до вас — говорить Господь Саваот — і дару не прийму з руки вашої, бо від сходу сонця аж до заходу велике імя Моє між народами і на кожнім місці посвячують і жертвують імені Мому жертву чисту. Мал. 1. 10-11). У "дослідників" нема Служби Божої, отже їм не треба церков. А наші церкви то престоли, де Христос під видом хліба заєдно пробуває, де Він щоденно жертвується Свойому небесному Вітцеві "за всіх і вся". Тут що дня роздає численні свої ласки через св. Тайни. Тут Бог мешкає в св. Тайнах, мешкає в серцях через свої ласки, тут є приготовання до тіснішої злуки з Богом, до злуки в небі.

Конвертит (навернений) професор університету в Галле, Др. Рувіль визнав отверто, що понукою переходу з протестантизму на віру католицьку було це, що у католиків є св. Тайна Евхаристії.

До церкви приходимо на науку, на слухання Божого слова. Просторе місце і відповідне так на молитву, як і на розважання божих правд. Ісус Христос виразно сказав "Сповнилося" — немовби сказав — "я прийшов на це на світ, щоб удосконалити релігію". Не може бути більший ученик над учителя, і до того, що Ісус Христос учив, не можна нічого додати ані нічого відняти, бо Ісус Христос виповнив усе. А що "дослідники" обстають при тім, що релігія полягає виключно на читанню св. Письма, є з ґрунту ложне. Бо св. Письмо виразно згадує, що "віра є зі слухання" (Рим 10:17), а не з читання. І на це післав Ісус Христос Апостолів, щоб проповідували Євангелія (не писали, не читали). І не має ніхто права навчання, лиш католицька церква, бо виразно сказав Ісус: "Ідіть навчайте всі народи", — отже ми сходимося до церкви, на слухання Божого слова.

За мало є вірити в Христа яко Богочоловіка, треба теж вірити Його словам, бо слова Христа непомильні. А св. Петро виразно говорить: "Господи, куди підемо, — ми знаємо, що Ти маєш слова життя, ти є Христос Син Бога живого". Ми знаємо, що слова Твої, дають життя душі. Ріжнородні секти хочуть зреформувати Христову Церкву, а за бувають, що Бог своїх постанов не змінює (Сир. 14, 2:21, Мой. 23:19).

Або віримо в Христа Бога, або ні. Наколи віримо, мусимо з того прийти до заключення: Церква Христова то не людська, а Божа інституція, тому ворота пекольні її не переможуть. Церква Христова не боїться жадних сектантів, а передовсім теперішних сект, що під оглядом науки і моральности дуже слабонькі. І не тому виступає проти сектантів, немовби ходило тут про долю Церкви, але головно тому і лиш тому, що ходить тут про долю повірених їй душ.

Митар відійшов з святині до мів оправданий. І ми там шукаємо оправдання в життєвих промахах. Там умолюємо Все могучого Бога, щоб нам зсилав поміч і ласки свої для життя. Там благаємо Господа прощення і відпущення гріхів. До церкви сходимося як члени одної Божої родини на спільну молитву, де з своїм отцем духовним славимо зєдиненими серцями і устами Небесного Вітця в задушевнім побажанню, щоб нас прославив у своїм царстві.

о. Н. В.

Навернувся

Антоніо Діяз Сото, один з головних провідників революції в Мексику, за правління Калеса, пише в Ел Універсал:

"Я вернувся з нов до християнської віри, від якої був відпав через скептицизм днів моєї молодости. В часі революції я був свідком таких потворних учинків, і бачив сцени такого огидного зіпсуття й насильства, що роздумуючи над походженням і причинами цього зледащіння, зачав я застановлятися над самим собою. Це приневолило мене отворити очі на очевидність. Я зрозумів, що всі ці вчинки брутальности, є головно вислідом утрати Христової моралі й відкинення Його науки, що одинокі були спосібні контролювати й кермувати поступованням людей. Про це не лишилося в мене ані тіні сумніву. Видирати Христа з сумління дітей це те саме, що виховувати покоління людей без моральної основи, людей поневолених найбрудніш и м и пристрастями і склонних до всяких примх інститнкту, до всякої звірячої брутальности та до найгірших збочень амбіції й жорстокости. То значить виховувати покоління матеріялістів і поган. І тому нема гіршої глупоти, як позбавити людський рід, головно жінок, цеї найліпшої охорони й захисту, яким є Христос і Його наука, проти наскоків брутальних пристрастей і розпусти."

ЖОВНІРИ ПОМОЖУТЬ НА ЖНИВАХ

З Оттави доносять, що частину праці на жнивах зможуть виконати жовніри з найближчих гарнізонів, якщо схочуть з власної волі поїхати на фарми на кілька днів або тиждень.

ВІДДАВ ШІСТЬОХ СИНІВ ДО АРМІЇ

Р. Р. Вилвенд у Вінніпеґу, б. поліцай, віддав тепер на службу Британській Імперії своїх шістьох синів і зятя.

Вилвенд, уродився в Одессі на Україні, і служив в чотирьох війнах, в російсько-хінській (1897), російсько-японській (1904-5), в полуднево-американській (1901), і в минулій світовій війні, де стратив ногу. Батько його був Ірляндець, мати Голяндка.

Конкурс

НА ПРИЙНЯТТЯ СТУДЕНТІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМИНАРЯ

Отсим подається до відома, що Їх Преосвященство принимають до Духовного Семинаря студентів, що бажають посвятитися духовному званню і працювати як священики для нашого народу. Кандидати мусять мати укінчену вищу щколу (гай скул), бути здорові, побожні й ідейні молодці. Винятково можуть бути прийняті кандидати з XI. ґрейдом, але мусять бути дуже здібні.

Кандидати повинні знати латинську мову, щоб могли вчитися фільософії.

Зголошуватись треба негайно, найдальше до 10-го серпня, на адресу:

BISHOP'S CHANCERY

235 Scotia Street Winnipeg, Man.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Давфин, Петлюра.
5 до 11 — катехизація дітей в Келд.
11. Неділя — Келд, Ґленговп.
12 до 18 — катехизація дітей у Ґилберт Плейнс.
18. Неділя Ґилберт Плейнс
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Ґленела
25. Неділя — Келд
28. Усп. М. Б. — Ешвил (празник)

о. А. Роборецький,

Box 64. Давфин, Ман., Тел. 349.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Кемсак
11. Неділя — Сопов
18. Неділя — Ґлен Елдер
19. Понеділок, Преобр. Господнє: Арран місто, парохіяльний фестин.
25. Неділя — Норквей, Окружний Зїзд Б.У.К.-а.
28. Середа, Успення Пр. Богородиці — Ст. Филипс (храм)

о. Н. Сірий,

Арран, Саск.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Челен (в домі А. Речкевича)
11. Неділя — Григорів
18. Неділя — Стінен (храм)
19. Понеділок — Прісвил
19. Понеділок — Прісвил, перший празник у новозбудованій церкві.

Українська Греко-Католицька Місія, Прісвил, Саск.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Антонівка
4. Неділя — Олеша (Впр. Отець з Йорктону).
11. Неділя — Канора.
18. Неділя — Бюкенан
19. Преображення Госп. — Ковалівка (празник)
25. Неділя — Канора.
25. Неділя — Ронмід (Впр. Отець з Йорктону)
25. Неділя — Веригін (Впр. Отець з Йорктону)
28. Успення Пр. Б. — Антонівка (празник)

о. Петро Пасічник.

Канора, Саск.

СЕРПЕНЬ

1 до 3 — Сіба Біч — Катехизація дітей

4. Неділя 7-ма по Сош. —
Сіба Біч

5 до 10 — Мун Лейк — Катехизація дітей.

7 до 10 — Торгилд — Катехизація дітей

11. Неділя 8-ма по Сош. —
Мун Лейк
Торгилд (пікнік)
Новий Сокаль — Піонірський день

13 до 16 — Колінтон — Катехизація дітей.

18. Неділя 9-та по Сош. —
Фор Фар (коло П. Криси)
Ледук
Голден

19. Преображення Г.Н.І.Х. —
Мінук
Равндгил (празник)
Калмар

20 до 24 — Ґалич — Катехизація дітей

25. Неділя 10-та по Сош. —
Галич
Дейзленд (празник)
Вох (празник і пікнік)

28. Успення Матері Божої —
Торсбі
Менлі
Гей Лейк

BASILIAN FATHERS

9648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Етелберт, Форк Ривер, Кавон.
11. Неділя — Ґарланд, Палп Ривер
18. Неділя — Етелберт, Слейтер, Ренвер.
19. Преображення — Пайн Ривер, (храм); Україна — Богдан.
25. Неділя — Виннипегозис місто, Минк Крік.
28. Успення М. Б. — Куліш (храм), Савт Бей (храм).

о. І. Колцун,

Етелберт, Ман.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Бруно
11 Неділя — Борщів
18. Неділя — Ґеризей
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Волверін.
25. Неділя — Ростерн (св. Духа)
28. Успення М. Б. — Мічам.

о. Петро Криворучка,

304-4*th Ave. North, Saskatoon.*

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Єллов Крік (пікнік) Вакав (пікнік)
11. Неділя — Твей
18. Неділя — Кадворт
19. Преображення Гдне — св. Спаса (празник) Дана (о. Пелех).
25. Неділя — Пітерсон Коло Підскального (о. Коцаба).
28. Успення Пр. Б. — коло Гаврилюка.

НАУКА РЕЛІГІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ

1, 2, 3 серпня — Єллов Крік
7, 8, 9, 10 серпня — Твей
13, 14, 15, 16 серпня — коло Гаврилюка.
14, 15, 16, 17 серпня — Кадворт (сестри).

о. В. Гуменюк,

Кадворт, Саск.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя 7-ма по св. Дусі —
ДІТОЧИЙ КОНГРЕС У МОНДЕРІ

11. Неділя 8-ма по св. Дусі —
Стар
Борщів
Нортерн Веллій
Гиллярд (пікнік)
Новий Київ
Плейн Лейк

18. Неділя 9-та по св. Дусі —
Скаро
Чипмен
Івасюки
Елк Пойнт
Москалики (1-ше св. Причастя)
Інісфрі Воздв. Ч. Хреста
Моркемб

19 Преображення Господнє —
Лішор
Енгел Лейк
Восток св. Николая
Москалики (храм і пікнік)

25. Неділя 10-та по св. Дусі —
Делф
Краків
Вегревил
Лейк Белвю
Ренфурлі
Інісфрі Р.М.Б.

28. Успення Пр. Богородиці —
Миріам (празник)
Гиллярд місто (празник)

BASILIAN FATHERS

Mundare, Alberta.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя 7-ма по Сош. —
Кенора (катехизація дітей від 4 до 18)
Транскона (катехизація дітей від 11 до 25)

11. Неділя 8-ма по Сош. —
Бровкенгид (концерт і пікнік)
Лейдівуд (катехизація дітей від 11 до 17)

18. Неділя 9-та по Сош. —
Кенора

19. Преображення Г. Н. І. Х. —
Ловленд (пікнік)

25. Неділя 10-та по Сош. —
Транскона (концерт і пікнік)
Гадашвил

28. Успення Пресв. Богородиці —
МкМони (катехизація дітей від 21 до 28)

BASILIAN FATHERS

612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Ґонор
11. Неділя — Парки

о. А. Луговий.

235 Скошія Ст. Вінніпеґ, Ман.

СЕРПЕНЬ

3. Субота — Архиерейська Служба Божа — Віденъ
4. Неділя — Архиерейська Служба Божа — Фішінґ Ривер
4. Неділя — Мінк Ривер — Архиерейська візитація в 5-ій годині пополудні
11. Неділя — Сифтон
18. Неділя — Зоря
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Ґрендвю (фарми)
25. Неділя — Ґрендвю (місто)
28. Успення Пресв. Богородиці — Віденъ (празник)

о. Мирон Кривуцький,

Сифтон, Ман.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Тондер Крік
11. Неділя — Трибюн, Ріджайна
18. Неділя — Ґренфел
19. Преобр. Г.Н.І.Х — Кендіяк
25. Неділя — Ріджайна
28. Успення Пр. Бог. — Дайсарт

о. А. В. Фик,

1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.

Телефон: 22053

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Рама (великий пікнік на фармі п. М. Ґроховського)
11. Неділя — Кизів, Понас Лейк (Отець з Йорктону)
18. Неділя — Нора
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Бобулинці (празник)
25. Неділя — Доброводи

Українська Католицька Місія,

Рама, Саск.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Етелберт, Кавон, Форк Ривер.
11. Неділя — Палп Ривер, Ґарланд.
18. Неділя — Етелберт, Слейтер, Ренвер.
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Пайн Ривер, Україна, Богдан.
25. Неділя — Виннипегозис місто, Минк Крік.
28. Успеніє М. Б. — Куліш, Савт Бей.

о. І. Колцун,

Етелберт, Ман.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя 7-ма по С.С.Д. — Вакав (по богослужении пікнік)
11. Неділя 8 по С.С.Д. — Алвена фарми
18. Неділя 9 по С.С.Д. — Боднарі
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Ланівці
25. Неділя 10 по С.С.Д. — коло Підскального.

о. Теодор Коцаба

Box 150. Алвена, Саск.

СТРАШНИЙ КІНЕЦЬ ВОРОГІВ БОГА І ЦЕРКВИ

Боротьба царства тьми і неправди проти царства світла і правди треває від віків. Проти Христа, котрий є Світлом і Правдою та проти Його Церкви, боротьба ця велася від самого Його народження аж по нинішний день. Та який сумний був кінець тих численних ворогів Бога і Церкви, про це свідчить історія. Зачнімо від найдавніших часів.

Царя Ірода, що при народженню Ісуса Христа казав вирізати невинних дітей, ще за життя їло погане хробацтво.

Поганські римські цісарі, що кріваво переслідували християн, гинули ганебною смертю. І так: Нерон, якого нарід скинув з престола, покінчив самогубством. Максимина, одного з жорстоких переслідників християн, убили власні жовніри. Декій по програній битві втопився у багні, а його труп пожерли круки. Валеріяна, що особливо завзявся на пастирів Христового стада, то є на епископів і священиків, покинув рідний син. Перзи здерли з нього живцем шкіру. Найстрашніший переслідник Діоклеціян, котрий тільки за один місяць вигубив сімнацять тисяч християн, збожеволів від викидів совісти. Плакав як дитина і в розпуці як звір зарився в землю. Вкінці згинув з голоду. Підступний цісар Юліян Апостат (Відступник) по програній війні кликав до Христа: "Галилейче, Ти побідив!"

Не менше жалкий був кінець усяких пізніший єретиків Арій, котрий грозив підбиттям і знищенням цілій Церкві, йшов у побідним поході в окруженню своїх прихильників до церкви в Царгороді. Але недалеко церкви нагло поблід, посинів на лиці, й на хвилину виступив з походу. Знайшли його конаючого в калюжі крови.

А справники нещасного відлучення Сходу від Церкви Фотій і Керулярій, оба вмоталися у світські інтриґи, були засуджені на заслання і там померли. Так їм віддячилася держава, котрій вони підпорядкували Церкву.

Генрих IV німецький цісар із франконського роду, хиткий, жадний влади й розпусник дуже шкодив Церкві. Помер він нагло, виклятий, без поєднання з Богом та опущений народом і князями. Німецькі цісарі з роду Гогенштавфів стреміли до влади і в релігійних справах та боролися проти Апостольської Столиці. Та не дивлячись на свої спосібности згинули марно. І так Фридрих Рудобородий згинув при переправі через ріку. Його внука Фридриха II, що безнастанно мав непорозуміння з Папою, за єресь, кривоприсягу та святокрадство ліонський Собор скинув з уряду. Власний його син Генрих підняв проти нього бунт. Виснажений та опущений, ще вспів поєднатися з Церквою, котрій у своїм завіщенню велів звернути забрані маєтки. Останній з Гогенштавфів, шляхотний Конрадин, згинув за вини батьків від руки ката в Неаполі на приказ французького короля Карла, хоч вставлявся за ним Папа.

Лютер, котрий збунтувався проти законної церковної Влади та її жорстоко поборював, серед викидів совісти, голосно говорив: "Не таюся, часто огортає мене страх". Він три рази втікав з Віртемберґа і вмер наглою смертю після нічної забави в 1546 році. Про його смерть між народом ходили страшні вісти. Остаточно справа не вияснена, бо при його смерти не було нікого, а окруження скривало правду.

Французький фільософ Вольтер, якого кличем було "знищити прокляту!" (то є католицьку Церкву), говорив раз таке: "Мені навкучилося раз у раз слухати, що 12 людей вистарчило на це, щоб заложити християнство і я хотівби їм доказати, що один вистарчить на це, щоб його знищити". Тим одним мав бути він сам. На християн глядів він як на особистих ворогів і не називав їх інакше як смердячими бестіями та страшно хулив Ісуса Христа. В тій цілі навіть прикидався побожним і приступав до св. Тайн. Хоч він мав великий талант і здобув славу як фільософ, але за його ворожість до Церкви і Бога його стидається кожний Француз католик. (Якже інакше є в нас! У нас вистане, як хтось є визначним і талановитим письменником та вже на тій основі домагаються для нього вселюдної почести, навіть хочби він був явним і заклятим ворогом віри і Церкви). Як скінчив той Вольтер? Він радо перехвалювався нераз: "Коли умру, то буду вмирати сміючись". Але вмер не сміючись. Навпаки, помер у страшних муках, з болю вився на своїй постелі та рвав своє тіло руками. При тім то плакав то кричав: "Я чую — ревів він — що якась рука тягне мене перед суд Божий". Серед пекольної спраги він випив свої власні виділини і серед нечистоти скінчив життя. Сталося це в 1778 р. власне в тім році, на котрий 20 літ перед тим заповів був Вольтер кінець релігії.

А всі кати французької революції як Марат, Дантон та Робеспієр — ученики Вольтера, погибли неприродньою смертю.

Найявнішим доказом, що Бог безкарно не пускає насильств над Церквою, є доля цісарів французьких Наполеона І. і Наполеона III. Перед Наполеоном І. задрожав майже цілий світ. В своїй зухвалості він казав у 1809 році заняти Рим і прилучити до Франції Церковну Державу. Папа кинув на нього клятву. Наполеон тоді насміхався з того і до свого кревного Евгена, італійського віцекороля, писав: "Не вже папа думає, що від клятви цісарським жовнірам кріси з рук випадуть?" І казав увязнити св. Отця. Та якже це пімстилося на нім! В часі гострої зими 1812 року в нещаснім його поході в глибину Росії та відтак відвороту півнагим і зголоднілим французьким жовнірам дійсно випадали кріси з рук... З півміліона вояків тільки яка тисяча вернула. Побитий на голову під Липськом, у тім самім Фонтенблю, в котрім вязнив Папу Пія VII, підписав своє зречення з престола. Його вислали насамперед на острів Ельбу, а пізніше на скелистий острів св. Єлени, де в 1821 р. скінчив життя.

В 1852 р. почалося у Франції третє цісарство. Вступив на трон Наполеон III. Успіхи та поважання зробили його гордим. Він бажав заволодіти світом, як Наполеон І. Хоч удавав, що ніби боронить Ап. Столицю, та решту Церковної Держави з Римом видав італійському королеві Вікторові Емануїлові II. Та скоро досягла його Божа кара. В німецько-французькій війні він програв і його увязнили. Помер в 1873 р. на вигнанню в Анґлії.

А князь Бісмарк, що так довго кермував з поводженням німецькою політикою, також почав боротьбу з Богом. Назвав це "культуркампф" — культурною боротьбою. І що сталося? Церква побідила, а Бісмарк уступив. Помер в 1898 р. без впливів і значіння, а його рід вигас.

Та найсвіжіший доказ Божого пальця, що мали ми недавно, це доля б. царської родини Романових. Багато кривди нанесли російські царі католицькій Церкві, особливо Унії. Вони насильно казали "прісоєдінять" греко-католиків до православія, а "упорствующих" казали мучити та вбивати. Численні наші василіянські монастирі повідбирали та перемінили на православні, так само зробили й з греко-католицькими церквами. Страшною смертю з рук большевицьких катів у пивниці дому в Єкатеринбурзі погибла царська родина з останнім царем Николаєм II.

Пригадується зі св. Письма місце про таємничий камінь, про який так казав Господь: "І хто впаде на цей камінь, розібється; а на кого він впаде, роздавить його" (Мат. 21,-44).

о. П.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Рідне недбальство

Одним з рідних гріхів наших є непереможна нехіть до пера і білого паперу. Є люди, які хорують на недугу водобоязнь. Такий чоловік не то що не любить купатися, але навіть хоч раз на день умитися. Подібно з тими, що не люблять хоч раз на три місяці написати допис до газети. А чейже зустрічаємося з людьми, цікавимося життям, світом, працею по товариствах. На жаль цю нехіть до пера мають не так фармері і звичайні робітники, в яких і рука тяжка і писання не завжди йде складно, — але передовсім інтелігенти.

Завмираємо і нидіємо...

Цих кілька стрічок пишу під враженням того, що нераз вичитав в англійській пресі про жертви Українців на Червоний Хрест та інші воєнні цілі. Подані там були українські організації і поодинокі люди. І це мене застановило. Чому про це так рідко згадується в українських часописах? А вина нічия, тільки наша. Бо чому не подати до української преси про кожну жертву на патріотичні канадійські цїли у звязку з війною? Користь з того була б двояка:

1. Ми самі знали б, хто влаштував якесь підприємство на Червоний Хрест чи подібні цїли, хто дав і скільки Українці зложили, складають та ще зложать на допомогу воєнним змаганням Канади.

2. На цю акцію Українців тоді звернули б увагу і наші англійські співгорожани. А цего легковажити нам не треба. Чейже Українці також жертвують, і то багато.

Але що ж, коли ми недбайли і лінюхи!

Н. Н.

Плейн Лейк, Алта.

Парохіяни у Плейн Лейку зібралися на мітінґ у справі зміни календаря 21 липня 1940 року, в парохіяльнім домі. І предсідником зборів був п. Василь Горин. Шановний предсідник отворив мітінґ, при тім мав короткий виклад, що нам конечно є перевести в своїй парохії зміну календаря бо цілий культурний світ уживає григоріянського календаря, всі наші браття на еміграції роблять цей великий крок. Дальше сказав, що ми також не хочемо позістати позаді. І вказав, що з цеї зміни для нас нема ніякої страти.

Опісля покликано Впр. о. пароха Пасічника ЧСВВ до слова. Всеч. бесідник дав довший доклад про календар. Пояснив звідки ми дістали календар. Які непрактичні сторони його. Та в многих прикладах вказав, що ми вже давно полишили деякі наші старокраєві речі, як числити на кіля, дека. Віддаль не мірило на кільометри, але після канадійських миль, і много інших потрібних річей.

По цім докладі зайняв слово наш артист з Едмонтону, п. Петро Ліпінський, що тепер у Плейн Лейку малює сценерію й куртину до парохіяльної домівки. Пан артист вказав присутнім, що найбільш є на часі така календарна зміна. Бо тоді, коли батьки святкують, то їх діти мусять бути в школі, і тим відчужуються від своїх свят. А зрівняння календаря направить це лихо й закріпить любов родинного кружка.

По цих промовах вивязалася коротка дискусія. Послідували питання парохіян і вдоволяючі відповіді Впр. о. Пасічника.

Присутніх на зборах було около 300 осіб і всі одноголосно заявилися за зміною календаря.

Письмо з просьбою святкувати свята в новім стилі вислано до нашого Князя Церкви Їх Ексцеленції Василія Ладики ЧСВВ.

Просьбу в імени парохіян підписали: Предсідник п. Василь Горин, секретар Василь Білецький. Іван Самоїл, голова Народнього Дому і його секретар Григорій Сірмон. За комітет: Никола Гоменюк, Іван Ґайдук, Іван Варава.

Учасник.

Памятають священика-піоніра

Дня 21 липня, 1940, у парохіяльнім домі в Плейн Лейк, Алта., зібралося велике число людей. Їх притягнула давня любов до бл. п. о. Н. Крижановського ЧСВВ. Того вечора Впр. о. Пасічник ЧСВВ висвітлював фільму похорону довголітнього священика-піоніра о. Крижановського. Крім цеї фільми були ще фільми з теперішньої війни, як напр. Фінляндія бореться, Бомби над Европою. Вкінці були веселі фільми для дітей. Це їм було приобіцяне вже три тижні наперед. Бо в тих трьох тижнях два отці: Впр. о. Л. Джіголик і о. Пасічник ЧСВВ переводили катехизацію по школах. А неділя, 21 липня була днем радости для Ісуса і добрих родичів, як бачили, що поверх 90 дітей клякнули при престолі, щоб прийняти Евхаристійного Христа до своїх чистеньких душ.

Парохіяни з Плейн Лейк жертвували $10 в імени парохії на памятник бл. п. о. Н. Крижановського. Також п. Дмитро Віспінський дав 50 ц. а пані Марія Гайдук 25 ц.

Щира подяка парохії Пресв. Тройці у Плейн Лейку за память і по смерти того отця, що так багато натрудився серед них.

Парохіяни.

Українці дають на Червоний Хрест

20. липня, 1940.

Українки у Вонда, Саск., устроїли продаж домашнього печива, як також зробили чай не прийняття. Зібрано $65.50. Церква дала 5.00.

Суму $70.50 доручено до Головного Заряду у Вонді до висилки грошей до Червоного Хреста. З браку Нар. Дому, продаж переведено в опорожненім склепі.

Секретарка.

Вічная память

Дня 18-го липня, по дволітній важкій недузі і заосмотрена св. Тайнами упокоїлася в Бозі бл. п. Марія, жена Николая Піха з Бон Аккорд, Алта. Покійна упала жертвою страшної недуги рака. Хоч терпіння її були великі, то однак терпеливість, з якою вона їх переносила була дійсно християнською й гідною подиву. За ввесь час недуги ніхто не чув від неї ані одного словечка скарги чи нарікання. Опускаючи цей світ, оставила покійна мужа, сімох синів й дві доньки.

Похоронне богослуження відправив Всч. о. С. Шевчук ЧСВВ в греко-католицькій церкві на Федора при численній співучасти родини й приятелів з Редвотер, Куквил, Елдорена, Редвей, Едмонтону й Ванкуверу.

Опечалені муж і діти складають сердечну подяку тим усім, що своєю присутністю на похороні потішили їх у смутку а покійні віддали останню прислугу. Рівнож дякують тим, що прислали вінці на могилу доброї матері й вірної подруги.

Присутній.

Посмертна згадка

(Кенора, Онт.)

Стефан Рапінда, літ 63, помер в Ст. Джосиф шпиталі дня 10. липня, 1940. Перебував в Кенорі 39 років і працював стало в Сіпіяра. Був першим основником церкви в Кенорі. В жовтні 1932 р. став членом Братства Запомогового св. о. Николая. Був добрим активним членом в церкві і братстві і був вибраний до заряду. Ніколи не опустив жадних підприємств. Полишив у смутку жену, 5 доньок, одного сина і брата. Три доньки віддані перебувають в Кенорі.

Обі організації відчувають великий жаль по втраті доброго члена, а родина покійного оплакує доброго батька. Тлінні останки відвезено на католицький цвинтар. Спи дорогий тату, брате та приятелю вічним сном і нехай земля буде тобі легкою.

Член Братства.

о. Н. Сірий.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ Й КОЛЕҐІЯ СВ. ЙОСИФА В ЙОРКТОНІ

ПОЇЗДКА З КОНЦЕРТОВО-НАУЧНИМИ ВИСТУПАМИ СТУДЕНТІВ З КОЛЕҐІЇ СВ. ЙОСИФА ПО МАНІТОБІ Й САСКАЧЕВАНІ В ЧАСІ ЦЬОГОРІЧНИХ ВАКАЦІЙ

З приємністю бажаю подати пару слів до загального відома нашому українському загалові, про виховання й діяльність наших многонадійних молодих українських патріотичних студентів з Колеґії св. Йосифа в Йорктоні, Саск. При цім хочу дещо згадати Українцям католикам про вихователів професорів цеї колеґії — Братів Християнських Католицьких Шкіл.

Наприкінці шкільного року одержано повідомлення в окрузі Арран, Саск., що в цьогорічних вакаційних феріях наш український визначний патріот і вихователь професор Брат Методій вибирається зі своїми студентами на обїздку провінцій Саскачевану й Манітоби з концертово научною програмою.

Очікували люди цього приїзду, щоб могли побачити виступ наших молодих студентів з Колеґії св. Йосифа, що є **одинокою нашою українською колеґією (гай скул)** у Канаді, з усіма правами навчання признаними урядом Канади.

Хотілось побачити наших молодих студентів, майбутніх українських ревних діячів-патріотів, та приглянутись розвоєві їх здібностей і вихованню, яке набувають під печаливою опікою згаданих учителів вихователів, котрі славляться в цілому християнсько-католицькому світі як найкращі й найздібніші педагоги.

Хотілось побачити запал молодих студентів не лиш до науки, але й до праць, які в майбутньому будуть відноситися до справ свого українського народу.

Після висланих оголошень приїзд до тутешніх околиць аранського округа назначено на дні від 17 до 20 липня, що й точно виконано. Концерти відбулися в околицях **Сопов, Арран—Весна, Норквей, Сван Плейн.**

В концертово-науковій програмі брали участь вповажані студени, укінчені абсольвенти колеґії: пп. **Зеновій Садовий, Теодор Курило, Йоаким Лесишин, Сильвестер Сирник, Богдан Григорчук.**

Всі пять молоді артисти виступали під проводом свого улюбленого приятеля професора Брата Методія.

Молоді артисти виступали на сцені з природньо питомою кожному вдачею. Не бачилося в їхніх бесідах і рухах нічого штучно спрепарованого. Тому муситься на цьому місці зложити найкраще признання молодим артистам студентам за їх гарний виступ на сцені. Як у тутешніх так з певністю й у всіх прочих місцевостях всі учасники винесли велике вдоволення з тих концертів та з вдячністю згадуватимуть про молодих студентів, що замість у часі вакацій уживати всяких приємностей, як звичайно такі вакації переводиться, вони зволили свій відпочинок обернути в працю поза школою — на народній ниві, своїми виступами на сцені.

У програму концертів входили народні пісні, декламації, гра на інструментах та научні реферати. Реферати були дуже добрі та глибокого змісту як наприклад про рідну мову, рідну пісню, добру пресу та інше.

Всі точки програми були виконані так знаменито, що публика нагороджувала кожну виконану точку бурею невтихаючих оплесків.

Що до рефератів, що їх виголосили молоді 18-літні студенти, потрібно публично признати, що мало коли приходилось чути такі реферати на сценах українських народніх інституцій.

Ци виступи наших українських католицьких студентів залишили в кожній околиці обох провінцій Канади, де виступали з концертовою програмою, велике заінтересування.

Це є доказ дійсного виховання, не лиш умово фахового, але також ідейно патріотичного в любові до свого народу та його традицій, яка защіпляєсь у згаданій українській католицькій колеґії в серця молодих студентів, на котрих працю числить наш нарід у Канаді. Причиною цього запалу молодих студентів є знання рідної мови, пісні, української літератури й історії свого українського народу, що **одержують це знання в колеґії** поза обовязковими предметами навчання приписаних міністерством освіти.

Приходилось стрічатися вже нераз із шкільною молоддю як також з укінченими фаховими людьми, що сьогодні є на ріжних степенях становищ, котрі покінчили свої студії по ріжних канадійських вищих школах. Та на жаль не можна порівняти їх виховання духового, щоб було защеплене любовю та ідеалами до праці для свого українського народу. Причиною є брак виховання в тих інституціях під цим оглядом. Тому нераз почуєсь нарікання між ріжними верствами нашого народу на байдужність і інертність нашої інтелеґенції, що стоїть впереді й повиннаб очолювати наш нарід.

Тому й неможливим є порівняти виховання нашого молодого цвіту, надії народу, що виховуєсь по ріжних інституціях виховавчих Канади, до виховання, яке осягають діти українських патріотичних родичів, що посилають їх до своєї християнсько - католицької Колеґії св. Йосифа в Йорктоні.

Найкращим доказом у згаданому порівнянні й заввазі може послужити Саскачеван. В цій провінції від початку понад 20-літнього існування згаданої колеґії майже всі свідоміші околиці замешкані Українцями, добрі й національно свідомі родичі посилали й посилають своїх дітей до Колеґії св. Йосифа. (Рівно ж з меншим відсотком і з других сусідніх провінцій побирали й побирають наші студенти образування в цій колеґії).

Сьогодні провінція Саскачеван може похвалитися, що дійсно видала цілий ряд добре вихованої нашої української католицької інтелігенції, утвердженої на ґрунті здорових і трівких релігійних і патріотичних засад.

Ця провінція може тішитись і завдячувати нашій духовній владі, що за її старанням повстала та Колеґія, осередок духового й патріотичного виховання, може похвалитися, що видала завдяки Колеґії св. Йосифа ряд добрих і свідомих учителів, що працюють над добрим вихованням шкільної дітвори, а поза працею в школі беруть активну участь в українському громадському житті.

З цеї колеґії вийшов ряд нашої інтеліґенції з університетським образуванням духовного і світського знання, що гідно по своїй професії працюють для добра Канади і свого народу, не лиш у згаданій провінції, але й від Атлянтійського до Тихого Океану, розійшлись ті гідні працівники, котрими сьогодні гордиться і тішиться наш нарід за їх участь і працю з народом для добра і слави нашого українського народу.

Тому нехай буде вільно мені відозватись на цьому місці до нашого українського народу, до наших українських патріотичних родичів, не лиш у провінції Саскачевані, але і в інших провінціїх Канади, де тільки живе український нарід — посилайте свої діти до шкіл, коли лиш мають здібности до науки й коли маєте спромогу їх посилати та дати відповідне виховання вашим дітям. Дайте своїм дітям нагоду, щоб кінчили вищі школи, бо наука в сьогоднішних часах є конечна й дає спромогу кращого життя людині.

Але пішліть дітей ваших до **своєї виховавчої інституції в Йорктоні** хоч до 10, 11 і 12 грейду гайскул.

Будьте певні, українські родичі, що в тій інституції виховавчій під дбайливою опікою найкраших педагогів-учителів, якими є у всіх християнсько-католицьких краях **Брати Учителі Християнських Шкіл,** дістануть ваші діти належне виховання під зглядом інтелектуально - науковим, релігійним **та патріотичним,** що являється найважнішим вихованням у всіх християнських державах світу.

З осягненням такого доцільного й доброго виховання ваших дітей, будете в першій мірі ви самі, родичі, вдоволені. Будуть вам вдячні ваші діти за [illegible] виховання. Будуть ваші діти знати як жити і працювати у своєму життю для Бога і справ його св. Церкви, для слави й добра свого українського народу, а крім того будуть потіхою й поміччю своїм батьком і родинам.

В закінченні тих пару моїх уваг у справі колеґії св. Йосифа й значіння її у розвою й вихованні української молоді, хочу на цьому місці зложити належне признання Братам Професорам Колеґії св. Йосифа, за такі великі зусилля, які покладають над вихованням **умовим і духовим** многонадійної нашої української молоді в Канаді, що внедовзі має обняти працю й провід у своїм народі.

Особлившим способом важаю професорові Преп. Братові Методієві благословення й помочі Божої в його ревности й дбайливости над зразковим вихованням доброго молодого українського християнсько - католицького інтелектуального покоління, що в майбутньому має стати в праводі й на сторожі **свого народу і його розвою в Канаді.**

Коли ваша дитина має бути дома?

Це питання журить майже кожну маму. На це відповідає Ґлейдис Бівенс в нюйорськім щоденнику ‘Дейлі Нюз’:

Деякі молоді люди дуже певні себе. Вони присвоїли собі повну свободу рухів і мають свої поняття про життя. Деякі родичі звертають на це пильну увагу, інші ні. Один хлопець з гай скул оповідає таке: Він був вихований на передмісті великого міста. Одного літа він дістав роботу в місті і мав кілька годин для себе так, що батько не міг його стрічати. Це було якраз в околиці театрів. Переходячи попри бурлесковий театр, він думав собі: “Я нераз чув про ці вистави. Цікавби я знати, як вони виглядають”. Він зайшов до театру. Тут стрінув старшого мужчину, що сидів коло нього і запустився з ним у приязну розмову. Після вистави мужчина запросив хлопця випити з ним в сусіднім ресторані. Потім запросив хлопця до себе домів. Коли хлопець завважив, що то вже пізна година, кликнув: “Таж я маю бути дома в тій годині!” Можете зрозуміти страх батька, коли син розповів оцю пригоду.

Оцей хлопець, пише Бівенс, не знав про дивачні норови й небезпеку від людей. Ніхто йому не сказав, бо не було по треби. А прецінь, треба, щоб хтось повчив доростаючих дітей про всі передбачені небезпеки. Не треба ждати, щоб аж нещастя скоїлося. Я знаю і про інших хлопців, що живуть у великих містах. З конечности вони їздять по місті самі. Але їх і навчено, щоб вони мали себе на осторожности перед найгіршими пороками.

Це може надто вдаряючий приклад. Але все таки залежить від виховання, чи можна дати дитині дозвіл на довше оставання поза домом без контролі. Требаж знати, з ким дитина йде й пощо йде. Інакше оцінюється, чи дитина йде сама, чи подорожує автом чи електричним трамваєм, чи вона находиться в прилюднім місці, чи в приватнім домі.

Хлопці й дівчата відчувають потребу стрічі. Їх товариське життя мусить бути управильнене. На це власне є батьки. Одначе в які години мають такі діти стрічатися, про це не рішають самі діти, а хтось старший. Це повинні мати на увазі родичі Українці, хоч би не знати як їхні переконували їх, що це “Америка, а не старий край”. І в Америці є мораль, є товариські культурні звичаї і обмеження дітей в їхніх забаганках.

НА НИВАХ.

I.

Іду я, йду я нивами,
Сную мрії, мов срібну ткань.
Колосистими гривами
Мають збіжжя під неба
(скрань.

Мінливими коверцями
Стелить збіжжя тихі долин-
Притулили до серця (ки
Волошкові, ніжні головки.

Межи нивами межа,
Смарагдова стрічка в квітах.
Мов крівава пожежа
Горить мак червоний мак,
Мов крівава пожежа...

II.

Чи зява це на ниві,
Чи привид це вгорі?
Тупотять буйногриві,
Лопочуть прапорі...

Як ярко сяють ромени
Білі зорі розквітлих піль...

Як палко горять спомини,
Як гостро скимить біль,
Що Ти наша Воле рана
Тут поникла в крові квітках.

Мов незгоєна рана
Горить мак, червоний мак,
Мов незгоєна рана...

III.

Іду, все йду я нивами,
Ловлю мрії у грібну сіть,
Світлими переливами
Збіжжя шумить.

Пливуть, пливуть загони
Десь в дрімучий, тремтючий
(обрій.

Грають колосків дзвони
Землі своїй.

Співають грудьми повними
Про свобідний, свій рідний
(знак.

А поки горять смолоскипи
Як той мак, червоний мак,
А поки горять смолоскипи...

Микола Погідний.

Підгірська Осінь

Немає кращої пори в підгірських селах як осінь. Коли подивитися на ті кучеряві горби, що наче одні з других виростають і ступіннями підносяться в небосклін, то справді весело стає на душі.

Ріжноманітність пестрих красок так і хапає за очі. Все це видається наче пишний багатий килим, нанизаний, закосичений ярким, казочним цвітом. А стелиться він довкола як далеко сягає зір...

І якийсь дивний чар навіває на душу. Чоловік слідить за найменшим проявом цеї химерної загадочної краси. От хочби глянути на ці буки, берези, стрункі смереки, ялиці, кучеряві сосни, величаві розкішні дуби.

Буковий ліс, який найбільше захопив ці горбовини, цілий забагрився незбагнутою червеню. Здається наче весь загорівся від велитенського пожару сонця і багряними верхами так і филює кудись в якесь незнане русло. А між тими филями червоного шумного моря визирають як з острівців смуклі берези.

Вони справді як стидливі дівчата заховалися за ніжним серпанком своїх жовтих листочків.

Та ніхто їх не займає. Золотить сонце золотом їхні коси. Воно всім посилає свій вогнистий поцілунок, всіх пестить, голубить, пригортає...

Холодний осінній воздух зі струєю палкого проміння невтомно мережить ті безмежні лани лісового цвіту.

Лише ялиці смереки і сосни не приймають огнистих поцілунків палкого проміння сонця.

Осінний холод їм більше до вподоби. Вони стоять пишно зелені наче на сторожі вічности життя.

Та це зовсім не викликує заздрости серед червоних буків і беріз.

Радість сонця всім і для всіх. Тому не диво, що спрацьований рільник благословить цю величаву теплу осінь, яку уважає за найбільший дар неба.

Бо все йому замало часу до праці. Від досвітку до темної ночі він гарує і робить і не тужить за відпочинком. Бо чим кращі жнива, тим більша охота до праці.

ЧОРЧИЛ ПРОТИ ВИСИЛКИ ДІТЕЙ ДО АМЕРИКИ

Премієр Анґлії, Винстон Чорчил, заявив у палаті громад в Лондоні, що висилка дітей з Анґлії до Америки й Канади небажана.

Чорчил думає що ситуація в Анґлії не є така ґрізна, щоб аж дітей вивозити закордон, а зрештою, казав, фізично не можливо всіх дітей вислати.

На дорікання, що тільки дітей багатих висилають, він заявив, що в майбутньому вважатимуть, щоб і дітей бідних висилали.

ЛІҐА ТВЕРЕЗОСТИ ЗА ПРОҐІБІЦІЄЮ

Представники Ліґи Тверезости були у міністра Ґардинера в Оттаві й домагалися, щоб на час війни і демобілізації заборонено продавати алькогольні напитки.

Леся Українка.

ГЕТЬТЕ, ДУМИ!

Гетьте, думи, ви хмари осінні!
Тож тепера весна золота!
Чи то так у жалю, в голосінні
Пролинуть молодії літа?

Ні, я хочу крізь сльози смія-
тись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хочу! Геть думи сумні!

Я на вбогім, сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки,
Буду сіять квітки на дорозі,
Буду лить на них сльози гіркі.

Я на гору круту, кремяную
Буду камінь важенький здій-
мать
І вагу несучи ту страшную
Буду пісню веселу співать.

Я у темную нічку невидну
Не стулю й на хвилинку очей,
Все шукатиму зірку провідну
І шукатиму безліч ночей.

Так, я буду крізь сльози смі-
ятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись —
Буду жити! Геть, думи сумні!

Герої та геройство

А хто думає, що для прославлення своєї національної справи треба конче олицетворення її в поодиноких особах, той також має з чого вибирати в цікавій історії нашій. Є Святослав Завойовник, що дав нації таку славу, як французький дав Наполеон. Святослав, блискучий лицар без страху і без риси на характері своїм. Є Володимир Великий, котрого наш нарід недаром називав “Володимир, ясне сонечко” — чоловік великанського формату, котрому за велич і діяльність сміло можна простити все, що зробив перед принняттям Христової віри. Знаєж Церква святих і з великих грішників. Такі власне найбільше людські, найбільше близькі всім нам. І є Ярослав Мудрий, наш просвітитель великий, основник бібліотеки. За нього наша земля була така культурна, що по свідоцтву Парижського Архиєпископа очевидця, перевищала Францію. І є в нас Володимир Мономах, наш символ і переняття влади над світом від Византії. Чоловік, що жертвував інтересами своїми і роду свого, щоб тільки підійняти всю землю нашу проти степового руїнництва. І є в нас Ярослав Осьмомисл, що його найбільший поет і найбільший патріот нашої старини аж не знає, як величати в Слові о Полку Ігоревім, з великої любови і пошани. І є у нас Роман Великий, батько Данила, найбільший зі всіх наших князів, котрі скінчили трагічно. І є син його, король Данило, котрого літопись наша, скупа на похвали і навіть на слова признання, називає “Першим по Соломоні”. Є ще Мстислав Удалий, найбільший вікінґ між князями — благородний, великий, енерґічний — що вступався за покривдженими від Новгорода аж по Перемишль. Всі ті блискучі постаті щось збудували, щось доброго зробили, щось дали великого нації нашій і землі...

А хто хоче конче героїв новішої доби, козацької, той прецінь має дивно велику і ґрізну постать Хмельницького. Про нього польські єзуїти написали, що здібности його межують з надприродними. А вони знали його, бо він вчився в їх школах. І збудував той Хмель державу нам удруге — збудував без нічого, без шапки втікши з тюрми. Це будівничий величезного формату і ума. Лише смерть не дала йому освободитися з московської “приязни”.

В ГУРТІ ЛЕГШЕ ЖИТИ

Було девять курят. Квочка водила їх по дворі та шукала для них поживи. Що знайшла, то ділила між дітей. Найменше курятко сказало:

— Нас так багато й нелегко поживитися. Саме більше знайду їсти ніж разом з іншими.

І побігло на грядки. А там коло плота була ямка. Курятко впало в ту ямку й не могло само вилізти. Пищало, та ніхто не чув його плачу.

Замітила квочка, що нема десь одного курятка. Всі розбіглися шукати й знайшли його в ямі. Як його з неї добути? Почали кидати в ямочку трісочки та грудочки. Ямка зарівнялася і курятко вискочило.

— Добре, що нас так багато — каже. — Колиб я було само, то напевно згинулоб,

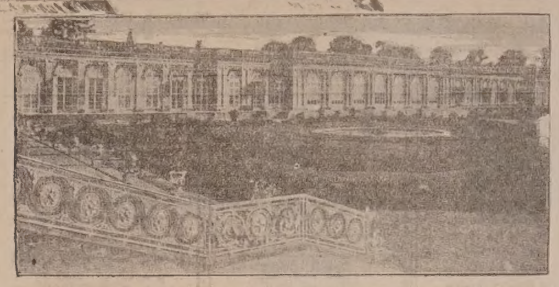

Шато Версай, історичні палати Франції, де був підписаний побідний мир у 1919 році. Туди хоче перенестись уряд Петена, але Німці не хочуть позволити на переїзд його до Парижа.

З Широкого Світа

БРИТІЙЦІ ЗАМІНУВАЛИ ІРЛЯНДСЬКЕ МОРЕ

Британська адміраліція оголосила, що води, які простягаються від західнього побережжя Англії до південно-західнього берега Ірляндії, заминовано. Це зроблено в цілі забезпечення Ірляндського Моря перед можливою інвазією ворога. Ті ж кораблі, що будуть заплювати на Ірляндське Море, мусітимуть обпливати Ірляндію кругом і заходити на Ірляндське Море від півночі.

ЗАМІНУЮТЬ НЮЙОРСЬКУ ПРИСТАНЬ

З Ню Йорку подають під датою 25 липня, що адміраліція Злучених Держав має в пляні замінувати нюйорський порт зараз після закінчення морських маневрів.

Берлін підсичує сепаратистичний рух у Бретонії

Німецька новинкарська і пропагандистична агенція Д.Н.Б. оповістила, що бретонський сепаратистичний рух дістав офіціяльне признання з боку Німеччини.

Для Бретонії Німці назначили окремого військового губернатора. Клич "Бретонія для Бретонців" стане основою будучої конституції, на підставі якої "будуть уложені взаємні договори між Німеччиною і Францією" — сказано в комуніканті Д. Н. Б.

(Бретонія є французькою провінцією, висуненою найдалі на північний захід. До Франції вона належить 400 літ).

АНГЛІЙСЬКИЙ УЛЬТИМАТ СИРІЇ

З Берліна доносять, що англійський уряд зажадав від французького командування в Сирії видачі всіх літаків. Французи мали відмовитись після того Англійці назначили речинець віддачі і загрозили що коли до означеного часу Французи не віддадуть літаків, англійські летуни збомбардують їх летища.

БУВША ЦІСАРЕВА ВОЄННОЮ ВТІКАЧКОЮ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

На літаку "Диксі Клипер" приїхала між іншими пасажирами на летичний майдан Ля Гварді з Лісбони, бувша австрійська цісарева Зита, жінка Карла, останнього цісаря Австрії. З нею була 19-літня дочка Єлисавета.

Її стрінули два сини, Отто і Феликс, що теж перебувають утікачами в Америці.

ВТРАТИ АНГЛІЇ В ВОЄННИХ КОРАБЛЯХ

Британська адміраліція оповістила, що від початку війни Британія стратила 1 панцирник, 2 літаконосці, 3 кружляки, 4 узброєні торговельні кружляки, 26 винищателів, 11 субмарин, 11 малих кораблів — таких як капоніри, патрольні судна, заміткачі мін, і 61 малих помічних суден ріжного типу.

ДРІБНІ ВІСТИ

Англія покликала до війська мужчин, що сківчили 34 роки життя. Стан армії зріс до 4,100,000 жовнірів.

Бандити обрікрали ювілерню Бирка в Саскатуні в ночі з 24 на 25 липня. Вкрали речей вартости $1,500.

Ґібралтар поспішно приготовляється до оборони. Багато кораблів звозить до тої односкельної кріпости ріжні потрібні матеріяли.

Британія, кажуть, не може перебрати на свою власність тих французьких літаків, що були закуплені в Злучених Державах. Це, кажуть Французи, противилося б контрактові, на підставі якого фабрики Злучених Держав погодились будувати літаки для Франції.

Американський сенатор Рейнолс вніс у сенаті пропозицію, щоб Злучені Держави зайняли британські і французькі посесії в західній гемосфері й так створили "сталевий перстень" від Південної Америки аж до границь Канади.

Російську субмарину бачили люди недалеко берегів Злучених Держав.

Фредерика Бурча, одного з бандитів, що схопили були 7 черпня урядовця Саскачеванського "фарм лови борду", 60-літнього МкКея в цілі викупу, зловила поліція.

Велика Британія офіційно признала Чехо-Словацький Національний Комітет урядом вільної Чехо-Словаччини. На чолі комітету стоїть д-р Едвард Бенеш.

Ульстер (північна Ірляндія) зароївся в вятворок від британського війська, яке висадила Британія в цілі оборони Ірляндії перед можливим нападом зі сторони Німеччини.

Фльота Злучених Держав виплила на море. Її діяльність окута тайною.

Велика Британія ухвалила нові оподаткування. Доходовий податок піднесено до 42 процент, люксусові речі оподатковано на 33 1/3 процент.

Італійці кажуть, що затопили в середу на Середземному Морі австралійський нищитель і субмарину. Від британської амірайлії нема на це потвердження.

У Лондоні зібралася була в середу палата лордів на тайну сесію для обмірковування правительственної заграничної політики.

Отта Штрассера, котрий, як кажуть, організував бомбовий замах на Гітлера, зловило німецьке гестапо.

Французький уряд просить Німців, щоб позволили Французам спроваджувати поживу на французьку територію, яка є незайнята Німцями. На тій території бояться вибуху голоду.

Китай переживає велику крізу, але мабуть нема щастя без нещастя. Тоді, як раніш так цілком не було обєднання, нікого потрібно для існування держави, тепер таке обєднання всього населення витворюється дуже швидко й успішно. Китай ще може колись зайняти своє місце між іншими державами світу.

Німеччина спроваджує до себе 80,000 Німців з Басарабії і Буковини, і 30,000 з Литви.

Німці признались, що стратили 250,000 жовнірів від початку війни.

Лорд Бівербрук, британський міністр для продукції літаків сказав, що Злучені Держави продали для Англії 12,115 моторів до літаків від 1 травня і зголилися достачити 3,000 літаків кожного місяця.

Всіх Жидів у Словаччині від 18 до 50 років життя заставлено до примусової праці.

Туреччина і Німеччина підписали торговельний договір на $16,000,000. Перервані торговельні звязки знову відновлено.

В ярах галицького Поділля

На півострові, утвореним долиною Дністра, розложилося галицьке містечко Заліщики, прославлене сьогодні як місто гарячого сонця, чудових морель та прегарних народніх строїв. Коли маємо вже доволі голосної пляжі, дансінгів та ріжношерстинь літників Заліщик, ідемо на північ, щоби поглянути на красу плитового краєвиду Поділля. Через село Добрівляни, що розложилося на широкому дні Дністрової долини, попри морелеві сади громади Добрівляни, під ходимо до стіни яру Дністра. Там, де дві ліві малі притоки, пливучи вузькими яругами, зливаються в один потік, гостинець починає підноситися вгору до високій лівій стіні дністрового яру.

Вкінці, на висоті 256 метрів виходимо на поверхню подільської плити. Стаємо, щоби поглянути на величавий Дністер, на правий, румунський беріг, де село Репужинці, на недалекі Заліщики. Кільканацять хвилин ходу ділить нас від сусіднього Дністрового яру подільської річки Тупої, що пливе тут майже рівнобіжно до течви Дністра та впадає до Серета.

Мала сусідка великого Дністра вже здалеку манить нас до себе видом своєї долини. Звертаємо проте з гостинця, що веде до Серета та до Дністра. Серпентиною, серед запашнього молодого листкового лісу, сходимо в долину Тупої. Тут кінчається витягнена здовж дна яру типова подільська оселя Бедрикіївці, починаються Касперівці. Річка Тупа від Бедриковець звертає на південний схід. Імовірно колись Тупа була лівою притокою Дністра, що плив широкою та плиткою долиною, туди, де сьогодні саме долішня течва Тупої. В міру, як Дністер пересував своє русло на південь, Тупа мусіла посувати своє устя за головною рікою, поки не стрінула сусідній Серет і не стала його допливом.

Вже із правого стрімкого берега яру Тупої, високого на яких 100 м., бачимо другий, лівий беріг, зовсім не залісненний, бо виставлений до півдня на діяння сонця. На цьому узбічі, здовж лінії, де воно переходить у рівнину Поділля, бачимо якісь дивоглядністкельні утеси. Переходимо проте через міст на Тупій, на її лівий беріг.

По узбічу, що спадає скісно до дна долини, заваленому величезними камінюками, виходимо під горішній беріг узбіччя. Тут, здовж цього берега тягнеться на кілька метрів грубий поклад ясносірого або зеленкавого, вапнистого, твердого пісковика, що спадає доземою стіною. Вітрини на гарячому сонцьному узбічі витворює фантастичні види цього пісковика, великі камінюки відриваються та зсуваються по узбічі вниз.

Ціла долина Тупої врізана в верстви морського походження, що лежать майже поземо. Верстви, що творять доволі пологе узбіччя, це мякі зелені та червоні лупаки, що повстали, як осади найстарішого на Поділлі сілюрського моря, яке сягало на захід до лінії Теребовля — Устечко. Узбіччя вкрите верствою звітрілого грузу, що помалу зсувається вниз, та великими камінюками, що походять із верстви, яка лежить на сілюрі.

Від часів сілюрського моря Поділля, через усі періоди палеозойку та мезозойку, аж до крейдового періоду, в добі мезоману, море знову залило Поділля та сягнуло на захід аж до теперішньої долини Золотої Липи. По обох сторонах долини Дністра, на правому березі, біля Ріпужанець, на лівому в Бедриківцях і Касперівцях, лежать на сілюрі сірі та зеленкаві тверді вапнисті пісковики. Декуди виповнений цей пісковик рівняками чорного роговика та останками морських їжиць, коралів та устриць. Здалеку стрімкі утеси ценоманського пісковика виглядають наче старі руїни мурів.

Доземі ступені пісковика, витворені еродією та вітрінням, та скісно нахилені узбіччя сілюрських лупаків повстали як наслідок значної ріжниці у твердоті та відпорності ріжновікових покладів. Додають вони долині подільської річки краси та чару. Долина Тупої, типово ярова, як і інші долини галицького Поділля, повстала з оживлення річної еродії та находиться тепер у стадії вчасної зрілости свого розвитку. Свідчить про це витворення рікою на внутрішній, звичайно нижчій стороні закрутів плоского дна, місцями доволі широкого. Дно ярів це важний на Поділлі господарський простір, що у протиставленні до поверхні Поділля між ярами має воду й на ньому головно розсілися подільські села. Тут знаходяться головно огороди, сади, луги та пасовища, а поверхня Поділля майже виключно зайнята під засів збіжжя. Коли в ярі Серета знаходяться ріжні типи осель, то в ярі Тупої оселі належать переважно до типу осель спідних, розложених на самому дні долини, а саме на сухій алювіяльній терасі. Щодо своєї форми, села в ярі Тупої — це переважно ланцюгові оселі. Задля невеликої ширини дна села витягаються здовж головної дороги на довжину кількох кільометрів.

Високим берегом яру Тупої доходимо до її устя до Серета. Здалеку видні високі стіни його яру, якими пишеться гору гостинець до Новосілки та Коропця. Тут, при устї долина Тупої поширюється й тут розложилося село Касперівці, вже як типова гуртова оселя, якої тип переважає в долині Серета.

Селянські загороди в ярі Тупої часто майже притулені до високої стіни яру, що дає їм захист перед вітрами. Характеристичні в селянських загородах — передовсім камінні горожі. Дерева обмазь, багато каміння, в останніх часах вже й будинки будують із твердого пісковика.

Ціла околиця багата у прегарну чорноземну почву, багата теж скарбом копальним — тим останнім переділ торгічного житя долини. Чудово положені в ярах поодинокі села так і манять до себе. Ніщо крізь яру вгору [illegible] що хотять пізнати красу й значіння тих рідної землі. — ("Наша Батьківщина").

Св. Тайни

Професор К. І. Гендрон, визначний нюйорський лікар, пише: "Я, нещодавно, радив щоб німецькрще до хорого кликати священика і не відкладати на пізніше уділювання св. Тайн, хочби лікарові здавалося, що стан здоровля в хорого не поліпшиться; все-таки по прийнятю св. Тайн не відчуває болю. Я це власними очима ствердив".

Часом бояться просити священика до хорого, бо — мовляв — хорий "ще перестрашиться". Учений лікар, професор доказує, що це помилковий погляд.

ЩО СКОРОЧУЄ НАМ ЖИТТЯ?

Статистика виказує, що в останньому двацятьлітті пересічна людського життя продовжилася, та це головно завдяки меншій смертности немовлят і дітей. Коли возьмемо під увагу тільки особи вище 35 літ, то переконаємося, що пересічна довжина людського життя майже, зовсім не зросла. Навпаки правдоподібність дожити до 60 чи 70 року життя сьогодні менша ніж нуж, тому сто літ, і людина, яка вмірає зі старости, — це феномен і то всупереч незвичайному поступові медицини й хірургії. Найбільший ворог людства це недуги, зокрема: недуги серця, рак, нежити нирок, запалення сліпої кишки, цукриця і нещасливі випадки. Перша умовина довгого життя це щорічна консультація у лікаря, який має основно оглянути цілий організм. Мало людей примінюється до цего і всі переважно складають візиту лікареві щойно тоді, коли недуга вже сильно підрвала організм. Консультація переведена у відповідному часі може запобігти великій важкій недузі; лікар виказує початки цукриці; яким лікар може впору зарадити, примінюючи відповідну дієту, або, коли вже гірше, впорскуючи інсуліну. Заразні в зубах, у мигдалинах і т. д. викликують нераз серцеві недомагання або артретизм (ревматизм). При туберкульозі (сухотах) і пістряку пересвічення дають можність викрити недугу і відповідно її лікувати. Найчастіша причина смерти це серцеві недуги; що їх спричиняють головно перетвома і нераціональне віджиливання. Раз-у-раз скоріше темпо сучасного життя приневолює людський організм до щораз більших зусиль, а приріст ваги утруднює ці зусилля, перетяжуючи працею серце, артерії й нирки. Розуміє відповідним організму і відпочинок це найлучша запорука здоровля.

ЯК ВИРОБЛЯЮТЬ ҐАЗОЛІНУ

Дехто думає, що ґазоліна прямо тече собі з дірки в землі, коли натрапиш на неї. А дійсно то ґазоліни в землі немає. В землі знаходимо тільки нафтову ропу, з якої можна виробити ґазоліну. Знаходять нафтову ропу в деяких місцях світа дуже глибоко в землі. Звичайно нафтова рона знаходиться в землі під шаром твердого каменю. Перед раз треба вертіти в землі й тисячі стіп, ніж натрапимо на нафтову ропу.

Дуже часто нафтова рона знаходиться в піску, або в мягкім пісковику, тобто скалі, що розсипається на пісок. Пісок чи то піскова скала так насичені нафтовою ропою, як губка водою. Звичайно під ропою нафти знаходиться мягка скала, що насичена солоною водою. А зверху нафтового шару знаходиться ропа дуже твердої скали, крізь яку не може протікати ані вода, ані нафта.

Нафтова рона в землі перемішана із запальним ґазом. А що ґаз легший від самої нафти, то він приєднується зверху, над самою нафтовою ропою. Тому коли проверитиш дірку в землі в цім місці, де знаходиться нафтова рона, то ґаз, що є над нафтою, вибухне з великою силою, бо нафтова рона нагрузі не стиснений ґаз. Часом тиснення доходить і до ста тисяч фунтів на один квадратовий цаль. Ґаз з таких нафтових кринець вживають по містах для освітлення, опалу та до кухня.

Нафтова рона — то дивна фальш. Вище асфальту збирається молекулів нафти й рається звичайна нафта. А під тим верхом збирається легший ґаз, який коли опадіє, то перемішується в ґазу, що нафтова рона виходить у високий залізний котел, і в нім найчистіша частина нафтової рони осідає на дно, що називаємо Це асфальт. Вище асфальту збирається

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж гавзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

Величавий Діточий Конґрес у Мондері

ДНЯ 4-ГО СЕРПНЯ, 1940.

ПРОГРАМА ДНЯ:

РАНО —
Година 8 — Приїзд всіх дітей.
Година 9 — Діточа Служба Божа й св. Причастя.
Година 9.30 — Знимка й фільма дітей
Година 10 — Спільне снідання в парку.
Година 10.30 — Торжественна Служба Божа.
Година 12.30 — Обід для всіх дітей.

ПОПОЛУДНІ —
Година 2 — Початок концерту: діточий хор, катехизмовий контест, вручення нагород.
Година 3 — Фільмовання і руханкові вправи.
Година 4 — Спільна знимка всіх учасників конгресу, Українські танки, орхестра, гри і змагання.

ВЕЧЕРОМ —
Цікаві фільми, штучні вогні, поворот додому.

Приїзджайте всі й подивіться на чудову картину діточого конґресу та послухайте могутнього хору.
Найщиріше запрошують Вас усіх

ОО. ВАСИЛІЯНИ.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до відома співакам що проба співу відбудеться в середу вечером. Підчас проби будуть важні наради.

В неділю, 4. серпня, о год. 8.30 вечером Аматорський Гурток відограє гарну комедію. Просимо всіх взяти чисельну участь.

ЗАРЯД.

Позір

Фішінг Ривер, Ман. —

В неділю рано, дня 4. серпня, 1940 Їх Преосвященство Кир Василій о годині 10 рано відправлять торжественну Архиерейську Службу Божу і від будуть візитацію церковної громади на Фішінг Ривер. На це величаве торжество запрошуємо всіх чесних наших сусідів. Прийдіть якнайчисленніше всі чесні Громадяне, щоби спільно і гідно привитати так великого і дорогого Гостя що зволили завитати між нас. Нехай наше щире привитання буде ознакою-любови і привязання для Достойної Особи на шого Архирея.

о. Парох.

АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ!

Віденъ, Ман. —

В суботу дня 3. серпня, 1940 року відбудеться Архиерейська Візитація на Віденъ. Парохіяни цеї великої церковної громади з щирим серцем приготовляються, щоби гідно привитати і приняти так Достойного Гостя свого Архипастиря. Цей радісний день буде глибоко записаний в серцях вірних дітей греко-католицької Церкви. Візитація розпічнеться о 9 годині рано торжественною Архирейською Службою Божою.

На це велике торжество запрошуєтся всіх чесних громадян цілої околиці.

о. Парох.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІДВІДИНИ!

Мінк Ривер, Ман. —

Наша старенька церковця на Мінк Ривер буде мати щастя в неділю, 4. серпня о годині 5 пополудні привитати свого Дорогого Архипастиря. Всі як один станьмо при боці нашого Архиерея. Наше число не велике але за це любов і відданість для нашого Духовного Провідника вирівняють цю фізичну нечисельність.

На цє небудение торжество запрошуємо всіх наших чесних сусідів.

о. Парох.

МАЮ НА ПРОДАЖ

Пять гарно оправлених річників "Українських Вістей" за роки 1931-35, які продам по дуже умірковaній ціні. Прошу зголошуватися на адресу Українських Вістей.

UKRAINIAN NEWS
10012-109th Street, Edmonton, Alta.

КОНЦЕРТ НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЕДМОНТОНІ ПРОЙШОВ З ВЕЛИКИМ УСПІХОМ

Український Народній Дім в Едмонтоні дав у неділю, дня 28. липня вечером правдиво величавий концерт на ціли Канадійського Червоного Хреста. Концерт відбувся в Меморіял Галі й почався в 9-ій годині ввечері.

Коли взяти на ввагу артистичний бік того концерту, то він приніс правдиву честь Народньому Домові в Едмонтоні, а велике признання всім його виконавцям.

Матеріяльний бік концерту також повівся надсподівано успішно. Саля була набитіська. Не тільки всі сидження великої салі були зайняті: добрих дві сотні людей стояли де хто лиш міг притулитися. Українське громадянство міста певно вважало за свій обовязок зарепрезентувати своє щире бажання помогти великому патріотичному ділові, тому й заповнило велику салю так масово. Однак прийшовши на той концерт, воно не лиш помогло своєю лептою Червоному Хрестові, але й зазнало великої насолоди. Пісня за піснею, одна мистецька гра за другою, один український танець по другім проходили гарно та любо і справжню принесло честь українській культурі а повагу артистам.

Концерт відкрито проспіванням гимну "О Канада." А далі послідували такі точки:

Мішаний хор — "Живи Україно"; Гопак колом — діточа група; Козачок подільський — одна пара; Мішаний хор — "Ой зійшла зоря"; Коломийка — дві пари; Сольо: "Веснянка" панна Оля Смолик (при пяні п. А. Головач); Чумак — Володимир Гись; Мужеський хор — "Ой ходив чумак"; Мішаний хор — "Владико неба і землі" і "Там за тихим за Дунаєм" (тут сольові партії виконала панна Оля Піньковська а на пяні акомпаніювала панна Оля Смолик); Козак: сольо — Честер Куць. В танці "Катерина виступило 9 пар. "Гонивітер" протанцювала панна К. Мазурик а "Запорожця" виконали 4 хлопці. Мішаний хор відспівав також "Думи Мої".

П. Вол. Головач прекрасно відіграв скрипкове сольо "Сувенір", а на бажання публики виступив ще два рази виконавши дві трудні композиції (акомпаніював п. А. Головач). На анкор були викликані також: панна Оля Смолик, що надпрограмово проспівала ще дві пісні, а також мішаний хор мусів повторити останній акорд останньої пісні "Там за тихим за Дунаєм". Були викликувані й танцюристи, але своїх танків не повторяли (вони ж такі трудні!)

Загально проспіванням гимном "Гад сейв да Кінг" концерт закінчено в 11 годині ночі, той концерт, що залишиться довго в памяти слухачів, як солодкий спомин — на їх численні будні.

Хорами й танками проводив п. О. Прийма. Точки виголошував по англійськи п. Орест Демків.

Великий піонірський день в Коперник, Алта.

ДНЯ 11-го СЕРПНЯ, 1940 р.

ПРОГРАМА ДНЯ:

Год. 8-ма — Тиха Служба Божа для молоді, проповідь, спільне св. Причастя.

Год. 10.30 — Співана Служба Божа, проповідь. Співатиме хор приготований о. парохом.

По богослуженні спільний обід — короткі промови визначних гостей.

Ріжні забави для старших і молоді.
Сфільмування парохії.
Спільна фотографія піонірів.
Промови Впр. Отців з Мондеру.
Спортові змагання.
Голосники — співи шкільних дітей.
Вечером концерт в честь татів і мамів, піонірів, який дають шкільні діти в злуці з хоровими виступами старшої молоді.

Всіх дооколичних запрошуємо! — Борців! Голден! Равидгил!

До побачення на 11. серпня.
КОМІТЕТ.

Хотять заборони для переворотових аґентів занимати публичні посади

Вінніпеґська міська рада ухвалила на своїм засіданні минулого тижня резолюцію з домаганням від домініяльного уряду, щоб той зробив додаток до закону Оборонних Канадійських Регуляцій, який дискваліфікував би з публичних урядів усіх членів нелегальних орґанізацій, котрі не докажуть, що зірвали з програмою тих організацій.

Підчас дебати над тією резолюцією, алдерман Форкін, що був вибраний до міської ради під комуністичним прапором, доказував, що він більше не належить до комуністів.

12-літні трійнята не люблять міста

12-літнім трійнятам — синкам пані Туллі, що живе в Едмонтоні, навкучилося жити в місті й вони минулого тижня взяли собі до товариства ще одного хлопця і втікли з дому. Їх віднайдено аж у Гардисті, 100 миль від Едмонтону — в одного фармера, що в нього вони задержались як "фармерські робітники".

Як поліція донесла батькам вістку про знайдена хлопців, мати дуже враділа, однак переказала поліції свою просьбу до фармера, в котрого її трійнята замешкали щоб подержав їх ще хоч два тижні, бо хлопята ввесь час про ніщо інше й не говорили, як лиш про фармування. Нехай, сказала мати, її діти пізнають фармерське життя, може справді сподобається їм праця на землі, а тоді родичі постараються зробити з них фармерів, купивши десь на провінції землю.

Тих сто миль дороги зробили хлопці то пішки то завдяки підвозкам.

Джан Келлі помер від бандитських побоїв

В попередньому числі нашого часопису ми подали були новинку про Джана Келлія, котрого заатакував був невідомий бандит у його власнім домі в ціли рабунку й важко побив, хоч гроші не зрабував, бо не доглянув їх.

Джан Келлі не натішився довго життям, бо бандит повідбивав йому утробу, поламав ребра, побив голову та порізав тіло. Нещасний 78-літній старець пролежав у шпиталі 8 днів і помер.

Його поховано в четвер на едмонтонськім цвинтарі а похорон відправив український католицький священик. Покійний був греко-католик.

ТРЕБА

дяковчителя до української греко-катол. парохії (Просв. Тов. ім. М. Шашкевича) в Гемилтоні, Онт., якийби провадив хор церковний і світський, діточу орхестру, науку в рідній школі і приготовляв представлення та концерти. Платня після угоди. Зголошуватися сейчас до:

REV. M. OLENCHUK
19 Gray St., Hamilton, Ontario

Ще одна Українка здобула нагороду за мистецтво

Від минулого року вже третя українсько дівчина здобула сколаршип за мистецькі твори. Минулого року таку нагороду одержала панна Віра Слюзар за пляистичне мистецтво; Місяць тому дістала сколаршип на дальші студії за малюнки краєвидів панна Стефанія Зварич, а це минулого тижня такий же сколаршип одержала панна Ангела Саламандик, з правом безплатного студіовання мистецьких штук у Літній Мистецькій Школі в Бенф, Алберті. Панна Саламандик скінчила цієї весни курс вільних наук в албертійськім університеті. Скінчила також учительський курс а тепер студіює музику в університеті.

Пеннер рахується членом міської ради

Інтернування у вязниці в Гедінглі вінніпеґського комуністичного алдермена Пеннера, на основі приписів про оборону Канади, не позбавляє його уряду. Таке сказав міський соліситор Прудгом.

На основі міського чартеру кожний член міської ради, який не явиться на трьох порядочних засіданнях ради, тратить уряд. Однак в опінії міського солиситора Пеннер був насильно арештований і інтернований, а це не означає, що він добровільно не зявляється на засіданнях.

Отже — місто далі платить Пеннерові $90 місячно. На письменну його інструкцію чек переслано жінці й пані Пеннер міняє чеки на готівку.

Подорожіє хліб

Підвишка ціни на муку внаслідок 15-центового податку від кожного змеленого бушля пшениці, викличе підвишку ціни хліба.

Едмонтонські пекарі говорять, що в місті бохонець хліба подорожіє можливо на пів цента, а можливо на цілий цент. Щодо цього нема ще одної думки, але певне, що підвишка буде. Тепер бохонець хліба, який важить 20 унцій, коштує 10 центів.

Таксамо говорять пекарі в Венкувері й Саскатуні. Вінніпеґські пекарі ще не сказали свого слова хоч хліб у Вінніпеґу найдешевший з усіх міст. Ґа підвишка буде мабуть загальна в Канаді.

КОНЕМ ЧЕРЕЗ КАНАДУ

Люди їздять по Канаді автами, залізницею й літаками, а А. К. Шеппард з Гвайт Рак (Бр. Колумбія) постановив переїхати конем з Венкуверу до Галифаксу. Оноді він приїхав верхом до Вінніпеґу, переїхавши ось так половину континенту. Шеппард відпічне й поїде в дальшу дорогу.

ЯК ДОВГО ЩО ЖИВЕ

Крук живе понад 100 літ; так само ворона.

Воробець живе 10 літ; таксамо споріднені з ним птахи, як чижик, щигол, соловій, жайворонок.

Лис та вовк живуть до 15 літ.

Серна — около 20 літ; дикий кабан — около 40 літ; жаби водні — 10 до 20 літ; зате ропухи живуть значно довше, бо понад 100 літ. Так само понад 100 літ живуть черепахи й вужі.

Дуб і липа ростуть понад 500 літ; сосна, граб — коло 100 літ; береза, клен, ясінь — до 80 літ.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК

Якийсь дотепний жартун розтрубив раз таке:

"Маю у стайні такого незвичайного коня, що там, де повинен бути хвіст, має голову, а де повинна бути голова," є хвіст.

За однорозовий вступ до стайні дорослі платять кводр, а діти до 14-го року життя дашусть шістку."

Небаром кругом стайні понасходилося народу а народу, як трави та листя, так багато. Річ ясна: на таку чудасію та вже кожний, хоч молодий, хоч старий, а поглянути ласий. Жартун до людей гарненько всміхається, кводри і дайми зґортай, і людей поволеньки до стайні одинцем впроваджує. А що котрий вийде, сміється, аж сльози цюрком летять, попросту гине зо сміху, а як спитаєте його що там бачив, каже, що таке йому й на думку було б ніколи не прийшло, та що справді варт на це поглянути. Ну, і так усі по черзі перейшли. А вкінці показалося, що штучка була дуже проста: Жартун привязав був коня хвостом до жолоба, отже кінь там, де повинна бути голова, мав хвіст, а там, де повинен бути хвіст, мав голову. А простим людям таке навіть на гадку не прийшло.

ПРИЙМІТЬ НАШУ ОФЕРТУ!
Замовте Шпаґат Стандард

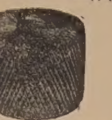

ЯКИЙ СТОЇТЬ НА САМІМ ВЕРШКУ ЯКОСТИ

Кожний клубок має за собою гарантію звороту грошей.
Продається по найтанших компетиційних цінах.

Standard Importing & Sales Co.
126 Princess St., Winnipeg, Man. — 9851 Jasper Ave. Edmonton, Alta

ГУМОР

Лікар (до хорого): Думаю, що ту справа з пендиком.
Хорий: Алеж, пане доктор, я не маю пендика, на пендик мене вже оперували.
Лікар: То добре. Так не треба буде оперувати другий раз.

* *

Він: Що ти хочеш на свої імянини?
Вона: Я ще не надумалася.
Він: Ну, то добре: дам тобі ще один рік до надуми.

* *

Суддя: За що ви сиділи попереднього разу у вязниці?
Обжалований: За віру, прошу ласкавого суду!
Суддя: Як то за віру?
Обжалований: Та так, прошу ясного суду, бо я вірив, що мене при крадіжи не зловлять!

* *

Учитель (до Мирона): Що це таке вода?
Мирон (кашельнув і став говорити): Вода це безбарвна теч, яка зараз чорніє скоро в ній обмию руки!

* *

Учитель: Івасю, нащо маємо вуха?
Івась: Щоби бачити.
Учитель: Як можеш говорити такі дурниці?
Івась: Та прошу пана професора, колиби не вуха, не трималибися на носі окуляри.

* *

— Чи варта у вашому часописі поміщувати оголошення?
— Ви ще питаєте? Недавно один шторник оголосив, що пошукує хлопця, а на другий день його жінка породила близнюків.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta. Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЄМО
ОРҐАНІЗАТОРА ПРЕСИ
Адміністрація "Українських Вістей" пошукує освіченого чоловіка в середнім віці, який подорожував би по Канаді для поширення "Українських Вістей" і в тій цілі: виголошував відчити про пресу, поширював часопис та виконував інші пляни для поширення нашого часопису в кожній околиці. Також мігби працювати в Адміністрації.
Платня та інші услівя будуть подані листовно.
Зголошення слати на адресу:
UKRAINIAN NEWS
10012-109th Street, Edmonton, Alta.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta. Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

29. липня, 1940.

Овес —	
Но. 2. С. В.	15
Но. 3. С. В.	12
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	18
Но. 2 С. В.	18
Но. 3 С. В.	17
Жито —	
Но. 2. С. В.	25
Но. 3. С. В.	20

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	575—650
Звичайні	425—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	625—700
Звичайні до середніх	525—600
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	275—375
Бугаї	350—500
Годівник —	
Добрі	550—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	600—650
Інші вдолину від	550
Свині —	
Бейкони	8.25
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А.	17—18
Середні А.	14—16
Ґрейд Б.	10—11
Ґрейд С.	6—7
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	19
Но. 1	17
Но. 2	13
Без ґрейду	8

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

29. липня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	71
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	65
Но. 4 Нортерн	63
Но. 5 Нортерн	59
Но. 6 Нортерн	57
Фід	53
Трек	71
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-гранний	34
Но. 1. С. В., 2-гранний	39
Овес —	
Но. 2 С. В.	32
Но. 3 С. В.	30
Жито —	
Но. 2 С. В.	45
Но. 3 С. В.	40
Лен —	
Но. 1 С. В.	129
Но. 2 С. В.	125
Но. 3 С. В.	118

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

біль в руках, ногах, крижах. Ті недуги уступають по ужиттю **"Мізар"**. Великий слоїк коштує $6.25, малий $4.25. Належитість висилайте разом з замовленням на адресу:
MARTA LOZINSKA, Dep. 2.
2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

Тел.: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D.M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення промінями Рентґена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask. (коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ПИТАЙТЕ ЗА —

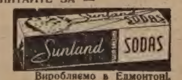

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня
Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковaних цінах.
WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

Присилайте передплату!